

Навчально-методичний посібник для ЗЗСО

ГУМАННІСТЬ ЯК КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО

Методичний інструментарій для інтеграції
ціннісного виховання у навчальний процес
у початковій школі.

Автори:

Шпара Марко Анатолійович
Завидовський Богдан Іванович

СЛОВО ДО ВЧИТЕЛЯ

У початковій школі учнівство вчиться взаємодіяти зі світом. Саме в цьому віці формуються перші уявлення про турботу, відповідальність і ціннісні орієнтири.

Ставлення до тварин часто є зрозумілим і щирим проявом цих змін. Молодші школярі мислять конкретно й діють за прикладом.

Тому важливо показувати гуманну поведінку в щоденних простих кроках — як поводитися безпечно, як допомагати правильно, як помічати потреби іншого.

Цей посібник створений як практичний інструмент для таких розмов і дій. Він допоможе підтримати природну дитячу чутливість і поступово перетворити її на усвідомлену поведінку.

***Дякуємо, що даєте дітям шанс відчувати:
я можу впливати та допомагати.
Дякуємо, що виховуєте людей.***

ЗМІСТ

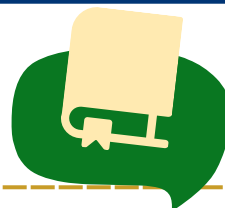
04	Вступна місія: я друг чи загроза?
04	Вступна місія: я друг чи загроза? Матеріал для вчителя.
31	Вступна місія: я друг чи загроза? Робочий зошит дослідника гуманного світу.
53	Тренувальні місії. Чарівна школа героїв для тварин.
86	Місія догляду: «Якби мій улюбленець умів говорити»
98	Місія порятунку: «Врятуйте життя тварин, що поряд»
111	Казкова місія «Історії свободи тварин»
124	Animal World. English & Art
138	Кіноісторії, що навчають розуміти тварин

ВСТУПНА МІСІЯ:

Я – ДРУГ ЧИ ЗАГРОЗА?

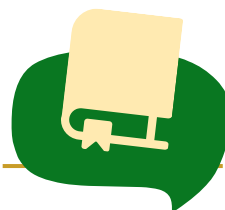
РОЗСЛІДУЄМО, ЯК ДОПОМОГТИ ТВАРИНАМ

Очікувані результати навчання:

- ✓ Учнівство усвідомлює, що тварини — не іграшки, а живі істоти, які відчують біль та радість.
- ✓ Розрізняє гуманне та негуманне ставлення до тварин.
- ✓ Розуміє свою роль у допомозі тваринам (домашнім, безпритульним, диким).
- ✓ Розвиває емпатію та відповідальність у прийнятті рішень.
- ✓ Пропонує власні рішення для покращення ситуації тварин у своєму оточенні.

ДСПО:

- ✓ Розуміє потреби домашніх тварин та відповідальність за їх утримання — [4 ПРО 1.1.3]
- ✓ Виявляє емпатію та турботу до тварин, обґрунтовує необхідність гуманного ставлення — [4 СЗО 2.2.1]
- ✓ Пояснює значення вакцинації та реєстрації домашніх тварин для їхнього здоров'я та безпеки суспільства — [4 СЗО 3-3.4-2]
- ✓ Аналізує причини появи безпритульних тварин та пропонує шляхи розв'язання цієї проблеми — [4 ГІО 4-5. 1-2]
- ✓ Розробляє та реалізує проекти допомоги безпритульним тваринам у громаді — [4 ГІО 5-3.2-2]

ВСТУПНА МІСІЯ:

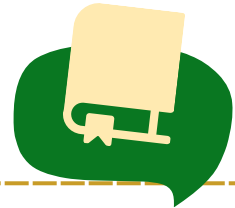
Я – ДРУГ ЧИ ЗАГРОЗА?

РОЗСЛІДУЄМО, ЯК ДОПОМОГТИ ТВАРИНАМ

Презентація до уроку за QR кодом

Очікувані результати навчання:

- ✓ Учнівство усвідомлює, що тварини — не іграшки, а живі істоти, які відчують біль та радість.
- ✓ Розрізняє гуманне та негуманне ставлення до тварин.
- ✓ Розуміє свою роль у допомозі тваринам (домашнім, безпритульним, диким).
- ✓ Розвиває емпатію та відповідальність у прийнятті рішень.
- ✓ Пропонує власні рішення для покращення ситуації тварин у своєму оточенні.

ДСПО:

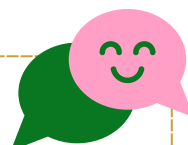
- ✓ Розуміє потреби домашніх тварин та відповідальність за їх утримання — [4 ПРО 1.1.3]
- ✓ Виявляє емпатію та турботу до тварин, обґрунтовує необхідність гуманного ставлення — [4 СЗО 2.2.1]
- ✓ Пояснює значення вакцинації та реєстрації домашніх тварин для їхнього здоров'я та безпеки суспільства — [4 СЗО 3-3.4-2]
- ✓ Аналізує причини появи безпритульних тварин та пропонує шляхи розв'язання цієї проблеми — [4 ГІО 4-5. 1-2]
- ✓ Розробляє та реалізує проекти допомоги безпритульним тваринам у громаді — [4 ГІО 5-3.2-2]

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ УРОКУ:

- ✓ Я усвідомлюю, що домашні улюбленці та інші тварини — живі істоти з потребами, емоціями та правами.
- ✓ Я вмію аналізувати реальні ситуації та розрізняти в них гуманне й негуманне ставлення до тварин.
- ✓ Я відчуваю емпатію до тварин та відповідальність за їхнє життя.
- ✓ Я шукаю та пропоную реальні рішення для допомоги тваринам у різних умовах.
- ✓ Я формую власну позицію щодо експлуатації тварин, домашнього догляду за вихованцями та проблеми безпритульності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ:

- ✓ Використані інтерактивні методи для формування в учнівства емпатії та відповідального ставлення до тварин.
- ✓ Учнівство навчилось аналізувати етичні ситуації та знаходити рішення у сфері захисту тварин.
- ✓ Підсилені навички критичного мислення та рефлексії учнівства через сюжетну лінію уроку.
- ✓ Учнівство усвідомлює особисту відповідальність за гуманне ставлення до тварин.
- ✓ Створює атмосферу співчуття та діалогу, що мотивує учнівство діяти у реальному житті.

Колонка для
вчителя/вчительки:

БЛОК 1 – МОТИВАЦІЯ:

ОПИС МІСІЇ

Ви — детективи гуманного світу!

Сьогодні перед вами стоїть непросте завдання: розслідувати, як тварини опинилися в небезпеці та що ми можемо зробити, щоб їм допомогти.

ВСТУПНА ІСТОРІЯ:

Уявіть, що ви йдете вулицею та бачите маленьке **налякане кошеня**, яке ховається від дощу під лавкою. А ось поруч **покинутий собака** шукає щось у смітєвому контейнері. Якщо пройти далі – побачимо циркову арену, де **тигр** виконує трюки під гучні оплески.

ТРИВАЛІСТЬ: 5 ХВ.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ:

допомогти дітям відчувати емоційний зв'язок із тваринами та мотивувати їх досліджувати тему.

ЯК ЦЕ ЗРОБИТИ:

- **Створіть атмосферу занурення:** розповідайте історію так, ніби це реальна місія для команди детективів. Можна використати реквізит: лупу, «справу» з фотографіями тварин тощо.
- **Залучайте емоції:** під час історії змініть голос (тихіше — коли говорите про страх, енергійніше — коли про надію).
- **Замість «читати нотації»** — допоможіть дітям самостійно зробити висновки через запитання, обговорення чи відео.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- Як ви гадаєте, чи можуть домашні улюбленці відчувати радість, страх чи біль?
- Чи всі тварини живуть так, як вони мали б?
- Як люди можуть впливати на життя домашніх улюбленців та інших тварин — позитивно або негативно?

Коротке відео про те як люди змінюють життя тварин — врятована захисниками України в зоні бойових дій собака Нона

→ **Не засуджуйте дітей за незнання:** їхня думка може змінюватися протягом уроку. Навіть якщо хтось спочатку вважає існування цирку з тваринами чи контактного зоопарку нормальним — це шанс для глибшого аналізу та зміни ставлення.

→ **Завершіть мотивацію інтригою:** «А що, якщо сьогодні ви знайдете відповіді, які призведуть до змін на краще?»

ТОБІ МОЖЕ ЗНАДОБИТИСЯ:

Цей зошит дослідника/ці гуманного світу — виконуйте завдання, а також записуйте свої думки, відкриття та важливі факти.

Лупа (символічна!) — вона дозволить нам дивитись на проблему глибше, а не лише поверхнево.

Готовність слухати серцем, тобто емпатія. Ця навичка допоможе зрозуміти, що відчувають тварини.

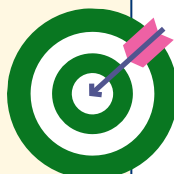
Критичне мислення — бо не всі джерела правдиві! Нумо вчитись аналізувати, де міфи, а де реальність.

Командна робота – обговорюйте, обмінюйтеся ідеями, дискутуйте. Разом ми сильніші!

Готовність змінювати світ — бо навіть маленькі дії мають велике значення для світу.

Колонка для
вчителя/вчительки:

ТРИВАЛІСТЬ: 10 ХВ.

Використовуйте презентацію:

- ✓ **Фото чи відео з реальними історіями порятунку тварин.** Це створить емоційний зв'язок.
- ✓ **Цитати відомих людей.** Наприклад, Ганді: «Велич нації та її моральний прогрес можна оцінити за тим, як у ній поведуться з тваринами».
- ✓ **Інтерактивні елементи:** використовуйте робочий зошит, який містить завдання для індивідуальної та групової роботи, а також QR-коди на додаткові матеріали.
- ✓ **Додайте приклади з життя:** можливо, у вашій громаді є історія порятунку тварини? Або ви маєте фото з власним улюбленцем? Це зробить урок більш емоційним.

Чи задумувалися ви, що домашні улюбленці можуть бути залежні від нас більше, ніж ми від них?

Ми вирішуємо, де вони житимуть, що їстимуть, чи будуть вони щасливі або ж потраплять у жорстокі умови. З'ясуймо, де межа між відповідальністю та байдужістю!

✓ **Готовність до запитань:**

діти можуть поставити складні запитання про еутаназію, цирки, безпритульних тварин. Не треба знати все, головне — допомогти їм шукати відповіді.

✓ **Власна щира залученість:** якщо ви покажете, що ця тема для вас важлива, то й учні це відчують.

1. ДРУЗІ, А НЕ ІГРАШКИ

ПОРАД ДЛЯ ДІТЕЙ ЯКІ ХОЧУТЬ ЗАВЕСТИ ДОМАШНЬОГО УЛЮБЛЕНЦЯ

Думаєте завести домашнього улюбленця? **8 важливих речей**, на які варто звернути увагу!

- 1. Зміни способу життя:** ваш розпорядок дня незабаром кардинально зміниться! Плануйте достатньо часу для годування свого нового друга, спільних прогулянок, достатню кількість перерв на горщик та спільний час для ігор.
- 2. Простір:** виділіть вашому цуценяті достатньо місця для ігор і подумайте про гарне місце для виходу поблизу.
- 3. Бюджет:** знайдіть час, щоб обміркувати всі потенційні витрати, попросіть дорослих спільно скласти бюджет для потреб вашого собаки.
- 4. Поведінкові потреби:** цуценятам необхідні соціалізація та дресирування. Коли вони ростуть, можуть виникати проблеми з поведінкою, що часто є причиною відмови господарів від тварин. Тому краще підготуватися заздалегідь.

ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ:

- ✓ Використовуйте справжні історії тварин із притулків чи врятованих від жорстокості.
- ✓ Запропонуйте учням уявити себе на місці тварини — що вони відчували б?
- ✓ Покажіть з презентації відео чи фото про життя безпритульних тварин або роботу притулків.

ДИСКУСІЯ:

- Чи існують цирки, відвідувати які етично?
- Як відрізнити справжню допомогу тваринам від піару на їх стражданнях?
- Наскільки доречне розведення породистих собак та котів?

5. Сім'я та сусіди: важливо завчасно домовитись і розподілити обов'язки, хто і що робитиме, якщо про домашнього улюбленця піклуватимуться кілька людей! Також варто попередити сусідів про появу тварини, щоб уникнути можливих конфліктних ситуацій.

6. Виховання емпатії та відповідальності: це чудовий спосіб перевірити, чи готові ви взяти собаку у свою сім'ю.

7. Вік собаки: цуценята вимагають набагато більше часу та уваги, тоді як дорослі собаки більш самостійні та мають спокійнішу поведінку, але мають сформований характер, тож їм може бути важче пристосуватися. Поміркуйте, якого віку собаку варто взяти у сім'ю саме вам.

8. Характеристики: різні породи собак, як і кожна людина, мають відмінні характери, тому важливо зважити, яка порода вам найбільше підходить.

**ДУМАЙТЕ ТА ДІЙТЕ ЯК
ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ДРУГ: ПЕРШ НІЖ
ЗАВОДИТИ УЛЮБЛЕНЦЯ, ОЦІНІТЬ,
ЧИ ЗМОЖЕТЕ ВИ СТАТИ ДЛЯ НЬОГО
СПРАВЖНЬОЮ СІМ'ЄЮ.**

ЗАВДАННЯ:

- Запропонуйте учнівству виконати завдання «Закони про захист тварин». Пізніше разом обговоріть ідеї, які запропонували учні, поміркуйте, які закони є етичними та реалістичними, а котрі — ні.
- Наприкінці обговорення учні можуть обрати свою «обіцянку заради тварин» — що вони зроблять для допомоги тваринам (навіть маленька дія має значення!).
- Для «обіцянок»** ви можете роздрукувати і роздати паперові «лапки» у формі слідів різних тварин, які можна прикріпити/наклеїти на спільну дошку, чи великий аркуш паперу чи картону, який залишиться у класі як нагадування.

ФАКТ:

домашні тварини — це живі істоти, які, як і кожен з нас, мають власні потреби та емоції. І перш за все — прив'язаність до нас.

Собака чи кіт не може сам обрати, що їсти, куди йти чи як захиститись від холоду.

Це відповідальність людини.

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ, КОЛИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕМАЄ?

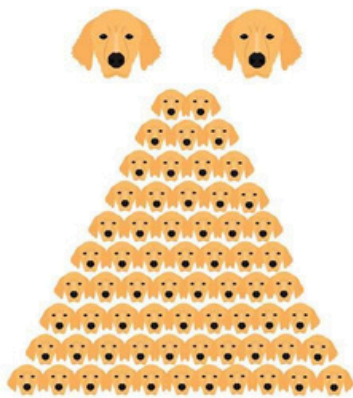
- **Щороку** мільйони домашніх улюбленців опиняються на вулиці, бо стали «непотрібними».
- **Покинута** тварина відчуватиме те саме, що й дитина, від якої відмовились батьки.
- **Вони можуть загинути** від голоду, холоду, жорстокості або ж потрапити до поганих рук.

2. БЕЗПРИТУЛЬНІ ТВАРИНИ: ЧОМУ ЇХ ТАК БАГАТО?

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

Якщо собака чи кіт залишаються нестерилизованими та неконтрольованими для розмноження, подивіться, що може статися через шість років! Демографічний вибух!!

1 РІК: 12
2 РІК: 376
3 РІК: 11,801
4 РІК: 370,092
6 РІК: **11,606,0077**

1 РІК: 16
2 РІК: 128
3 РІК: 512
4 РІК: 12,288
6 РІК: **67,000**

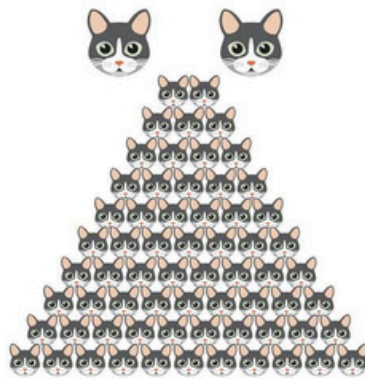

Рис2. Потомство однієї пари котів і однієї пари собак за 6 років – приклад можливого зображення, що демонструє ріст популяції безпритульних вихованців без стерилізації. Джерело: ResqCT

На вулицях міст ми часто бачимо собак і котів, які шукають їжу або ховаються від холоду.

Але ж звідки вони беруться?

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ЦЕЙ ЛАНЦЮЖОК:

1

**Викинуті власниками
вихованці**

2

Вуличне життя

3

**Неконтрольоване
розмноження**

4

**Викинуті власниками
вихованці**

Чому?

- Без стерилізації безпритульних тварин з кожним роком стає більше. Зверни увагу на зображення (Рис. 6). Одна пара кішок і все їхнє потомство може народити близько 370 тисяч кошенят протягом 4 років.
- Стерилізовані тварини живуть довше, захищені від ряду небезпечних захворювань та стають менш дратівливими.
- Стерилізована тварина відчуває лише легкий дискомфорт, що триває всього кілька днів, після чого їй стане значно краще.

ЩО МОЖЕМО ЗРОБИТИ?

Підтримувати стерилізацію — це НЕ жорстокість, а спосіб зменшити популяцію безболісно!

3. ДИКІ ТВАРИНИ — НЕ АТРАКЦІОН!

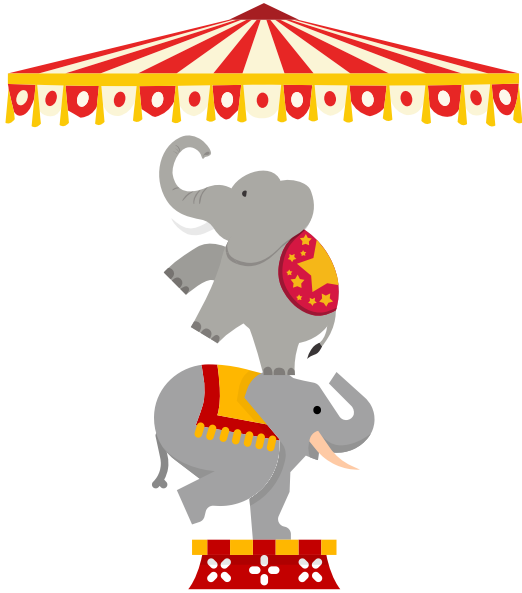

Рис 3. Що справді відбувається під куполом цирку?

Ви коли-небудь бачили тварин у цирку, дельфінарії, на фото з контактного зоопарку чи з туристами?

Поміркуйте, чи вони щасливі?

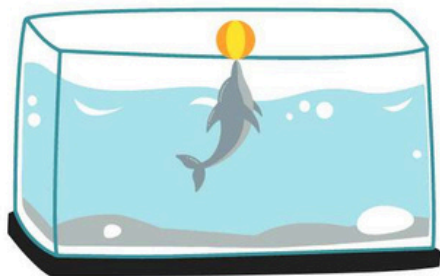
СУМНА ПРАВДА:

- Багато диких тварин потрапляють у розважальні шоу через **браконьєрство**.
- Вони проходять **жорстке дресирування**, де їх б'ють, морять голодом або ізолюють, щоб зробити «слухняними» та зручними для фотографування.
- **Життя в неволі для тварин є «тюремним ув'язненням»**: замість свободи — тісна клітка.

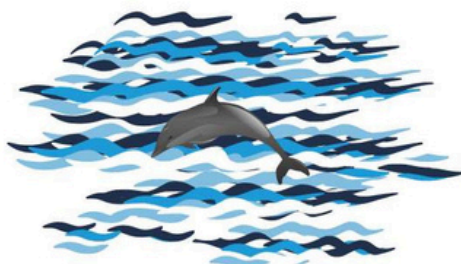
СУМНА ПРАВДА:

- Це стосується не лише цирків, а й дельфінаріїв. У воді, в якій там живуть дельфіни, не морська вода, а звичайна з-під крана, до якої додають «хлорку». Тому дельфінарії — не просто тюрма, а й місце, небезпечне для здоров'я тварин.
- Дослідження вчених доводять, що дельфіни мають імена та спілкуються між собою системою складних звуків. У зграї вони долають понад 100 кілометрів щодня, та не відчують втоми, бо це для них життєва необхідність.

Поміркуй: чи можливо створити такі умови у басейні?

14m²

600,000m²

Рис 4. Дельфіни у неволі мають значно менше простору ніж у природі

АЛЬТЕРНАТИВИ:

- Замість контактного зоопарку, цирку чи дельфінарію краще відвідати реабілітаційний центр для тварин, де вони перебувають під захистом. Однак пам'ятайте — треба поважати їхнє право на спокій та відновлення! Тому варто йти туди без корму та не намагатися доторкнутися до тварин
- Ніколи не погоджуватись і не платити за фото з екзотичними тваринами. Бо таким чином ми власними коштами підтримуємо їх експлуатацію та сприяємо тому, щоб на стражданнях тварин заробляли недобросовісні люди.

ЗАВДАННЯ «ЗАКОНИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН»:

Чи може закон захистити диких тварин від неволі та забезпечити їхнє щасливе життя у природі? Якби ви були законотворцем (наприклад, депутатом/депутаткою чи юристом/юристкою), що б ви запропонували для захисту прав слонів, тигрів чи дельфінів? Наведіть приклади відповідальних, розумних та реалістичних законів:

1.

2.

3.

4.

5.

ДЛЯ
ВЧИТЕЛЯ

4. «ОБІЦЯНКА ЗАРАДИ ТВАРИН»:

Що, якби тварини могли побачити, прочитати або відчути наші щирі наміри допомогти? Пропонуємо дати справжню та щиру «обіцянку заради тварин»!

- Для цього оберіть «лапку» — слід, який залишили тварини у вашому зошиті.
- Напишіть там своє ім'я та щиру обіцянку.
- Потім виріжте «лапку» та помістіть/наклейте її на спільну з іншими «обіцянками» дошку чи аркуш паперу.

Сліди лапок тварин:

ЧЕКЛІСТ: «ЯК БУТИ СПРАВЖНІМ ДРУГОМ ТВАРИН?»

- Дбайте про домашніх улюбленців, а не просто «заводьте».
- Підтримуйте гуманні зоозахисні ініціативи та не будьте байдужими.
- Обирайте розваги без знущання з тварин. Розповідajte як правильно поводитися з тваринами іншим, бо зміни починаються з нас!

Колонка для
вчителя/вчительки:

БЛОК 3 – ЖИТТЄВА СИТУАЦІЯ:

ТРИВАЛІСТЬ: 15 ХВ.

Рис 5. Покинутий собака

Ви виходите з дому, а біля під'їзду сидить маленьке цуценя. Воно згорнулося в клубочок і тремтить від холоду. Очі — великі та сумні, ніби питають: «Допоможете мені?». Ви роззираєтесь навколо. Можливо, у нього є господар? Але ні — воно зовсім саме. Люди проходять повз. Хтось навіть зупинився, але тільки зітхнув, знизав плечима й пішов собі далі

ЩО РОБИТИ?

→ **Варіант 1:** ігнорувати та піти у своїх справах. Може, хтось інший допоможе.

Варіант 2: взяти додому... але чи дозволять батьки?

Варіант 3: шукати йому допомогу — дізнатися, що можна зробити, щоб цуценя не залишилося на вулиці.

А тепер уявіть, що це не просто історія. Щодня тисячі тваринок опиняються у такій ситуації!

А що, якщо ти саме та людина, яка може змінити їхнє життя?

ЕМОЦІЙНЕ ЗАЛУЧЕННЯ:

Розкажіть історію, додаючи деталей, щоб діти справді уявили цю сцену.

Використовуйте презентацію з реальними прикладами врятованих тварин, які потребували допомоги.

Якщо є можливість — запросіть волонтера з притулку для розмови з учнівством або покажіть фото врятованих тварин «до» і «після» з презентації.

ОБГОВОРИМО РАЗОМ:

- Що ви відчули, коли уявили цю ситуацію?
- Що б ви зробили, якби це сталося насправді?
- І, нарешті, найголовніше наше питання:

**МИ — ДРУЗІ ДЛЯ ТВАРИН,
ЧИ ЗАГРОЗА?**

ДИСКУСІЯ:

- Чи є у вашому місті організації, які допомагають тваринам?
- Як допомогти, якщо не можна взяти тварину додому?
- Чи траплялося вам зустрічати бездомних тварин? Як ви вчинили?

ДОДАТКОВИЙ ІНТЕРАКТИВ

«Карта допомоги». Разом з дітьми зберіть інформацію про місцеві притулки, зоозахисні організації та ветеринарні клініки, які допомагають бездомним тваринам. Можливо, за участі батьків діти виявлять бажання долучитись та допомогти.

Колонка для
вчителя/вчительки:

БЛОК 4 – САМОСТІЙНА ПРАКТИКА:

МІСІЮ ОБРАНО: «Я — ДРУГ ТВАРИН!

Ваше завдання — стати справжнім рятівником для тих, хто не може попросити про допомогу.

Рис 6. Діти – друзі тварин

ТРИВАЛІСТЬ: 10 ХВ.

ЯК ОРГАНІЗУВАТИ РОБОТУ ЕФЕКТИВНО?

- Дайте учням право вибору — **нехай вони самі оберуть завдання**, яке їм найбільше до вподоби. **Якщо хтось** впорається швидко і **хоче зробити більше** — **заохочуйте це прагнення**. Пропонуйте виконати дві чи навіть три мінімісії.
- Використовуйте емоції — попросіть дітей не просто виконати завдання, а **поділитися своїми відчуттями** після виконання.

Оберіть щонайменше **одну з трьох мінімісій**, виконайте її та поділіться результатами!

ВАРІАНТ 1: ДОСЛІДНИК-ЗАХИСНИК

Завдання «Оберіть правильну допомогу!»

Уявіть, що ви знайшли бездомного собаку. Що б ви могли зробити?

Оберіть приклади правильних варіантів:

- Напоїти та нагодувати.
- Залишити тварину саму, вона якось дасть собі раду.
- Попросити дорослих звернутися до волонтерів.
- Забрати додому без дозволу дорослих.
- Спробувати знайти інформацію про притулки у вашому місті або створити оголошення про те, що тварина шукає дім.

Запитайте у дорослих чи пошукайте інформацію в інтернеті, дізнайтеся, які організації у вашому місті допомагають тваринам.

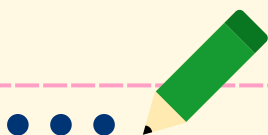
ЯК ЗАФІКСУВАТИ РЕЗУЛЬТАТИ?

- Влаштуйте «Пресконференцію добрих справ» — **нехай учні коротко розкажуть про свою місію.**
- Пообіцяйте, а пізніше **зробіть фотокуточок чи віртуальну дошку з їхніми роботами та результатами.**
- Якщо у школі дозволяють, **розмістіть плакати дітей у коридорах або на сайті школи.** Так вони відчують належність до чогось великого і важливого.

ОСНОВНА ІДЕЯ:

Цей блок допоможе учнівству усвідомити, що **КОЖЕН може допомогти**, навіть якщо здається, що ти маленький!

Назва організації

Чим
займається?Як можна
допомогти?

Складіть список того, як можна допомогти:

- Чи можна приносити корм або ліки?
- Чи приймають волонтерів?
- Чи є гаряча лінія допомоги тваринам?

РЕЗУЛЬТАТ:

Зробіть короткий звіт або мініпрезентацію для класу! Наскільки актуальна ідея додати пропозицію поширити свій результат за допомогою дорослих у соцмережах?

ВАРІАНТ 2: «ГОЛОС ТВАРИН»

Завдання «Розшифруйте важливе повідомлення!»:

з'єднайте початок фрази з правильною відповіддю:

ОЧІКУВАНІ ВІДПОВІДІ УЧНІВСТВА:

Завдання

МОЖНА / НЕ МОЖНА

у варіанті 1 «Дослідник-захисник»:

- ✓ Напоїти та нагодувати.
- ✓ Попросити дорослих звернутися до волонтерів.
- ✓ Спробувати знайти інформацію про притулки у вашому місті.
- ✗ Залишити тварину саму, вона якось дасть собі раду.
- ✗ Забрати додому без дозволу дорослих.

З'ЄДНАЙТЕ ПОЧАТОК ФРАЗИ З ПРАВИЛЬНОЮ ВІДПОВІДДЮ:

Якщо знайшли бездомного кота...

а) Переконайтеся, що зможете про нього дбати.

Собака не іграшка, тому...

б) Вона може постраждати від спеки або холоду.

Кожен відповідальний власник має...

в) Годувати, доглядати та любити свого улюбленця.

Не можна залишати тварину в машині, бо...

г) Повідомте дорослих або знайдіть волонтерів.

Якщо хочете завести улюбленця...

д) Не можна залишати його самого надовго!

Створіть плакат або листівку з важливою інформацією про гуманне ставлення до тварин.

Ваше повідомлення має бути простим і зрозумілим!

- Як правильно доглядати за домашніми улюбленцями?
- Чому не можна залишати тварин на вулиці?
- Що робити, якщо знайшли бездомну тварину?

РЕЗУЛЬТАТ:

Покажіть свою роботу у класі, а потім за допомогою вчителя/вчительки розмістіть її у школі!

ОЧІКУВАНІ ВІДПОВІДІ УЧНІВСТВА:

Завдання «Розшифруй важливе повідомлення!» у варіанті 2 «Голос тварин»:

- Якщо знайшли бездомного кота — г
- Собака не іграшка, тому — д
- Кожен відповідальний власник має — в
- Не можна залишати тварину в машині, бо — б
- Якщо хочете завести улюбленця — а

ВАРІАНТ 3: «ДРУЗИ НЕ РОБЛЯТЬ БОЛЯЧЕ»

Завдання **МОЖНА** / **НЕ МОЖНА**

Що можна і не можна робити щодо тварин? Обведіть приклади правильних дій зеленим кольором, а неправильних — червоним (або обведіть правильні, неправильні — закресліть):

- Лякати, кричати чи тягнути за хвіст.
- Гладити тварину, якщо вона не проти.
- Забезпечити чистою водою та їжею.
- Ігнорувати хвору чи поранену тварину — їй потрібна допомога!
- Залишати тварину в машині на спеці чи холоді — це небезпечно!
- Гуляти з собакою на повідці, щоб він не загубився.
- Тримати собаку на ланцюгу — він має право на рух.
- Допомогати бездомним тваринам — підгодовувати, будувати укриття.
- Якщо бачиш загублену тварину — повідомити дорослих або звернутися до волонтерів.
- Виганяти тварину на вулицю, якщо вона жила вдома.

ОЧІКУВАНІ ВІДПОВІДІ УЧНІВСТВА:

Завдання **МОЖНА/НЕ МОЖНА** у варіанті 3 «Друзі не роблять боляче»:

МОЖНА: ✓

- Гладити тварину, якщо вона не проти.
- Забезпечити чистою водою та їжею.
- Гуляти з собакою на повідці, щоб він не загубився.
- Допомогати бездомним тваринам — підгодовувати, будувати укриття.
- Якщо бачиш загублену тварину — повідомити дорослих або звернутися до волонтерів.

Можливо ці приклади для інтерактивного завдання виконати у супроводі зображень/іконок, листа (його частини) робочого зошита?

Тепер поміркуйте, напишіть і намалюйте, що ви можете зробити, щоб життя тварин стало кращим.

Наприклад:

«Я не залишу kota без води влітку»,
«Я попрошу батьків допомогти тваринам у притулку»).

НЕ МОЖНА: ✗

- Залишати тварину в машині на спеці чи холоді — це небезпечно!
- Тримати собаку на короткому ланцюгу — він має право на рух.
- Лякати, кричати чи тягнути за хвіст.
- Виганяти тварину на вулицю, якщо вона жила вдома.
- Ігнорувати хвору чи поранену тварину — їй потрібна допомога!

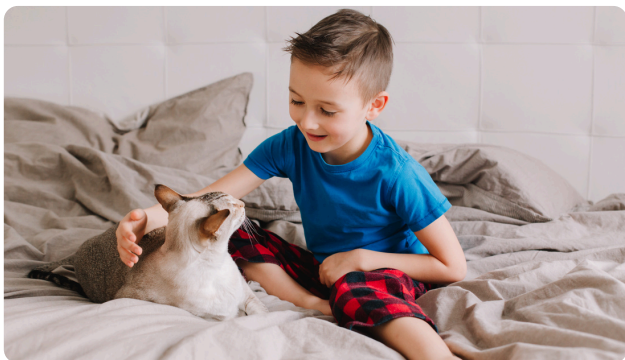

Колонка для
вчителя/вчительки:

БЛОК 5 – РЕФЛЕКСІЯ:

ЕМОДЗІ-ШКАЛА «ЗООДРУЗІ»:

Уявіть, що ви — справжній лідер національного природоохоронного парку, а за вами слідують ваші маленькі друзі-тварини.

ТРИВАЛІСТЬ: 5 ХВ.

ЯК ПРОВЕСТИ:

Швидко коло відповідей:
Оберіть 2-3 учнів/учениць, які поділяться своїми відповідями про найважливіше, що вони дізналися на уроці.

ЖЕСТОВА РЕФЛЕКСІЯ «ЛАПКИ ПІДТРИМКИ»:

- ➔ Попросіть дітей підняти одну руку (як лапку) та показати її всім. Нехай кожен, піднімаючи «лапку», коротко пояснить свій вибір емодзі-кота (можна заохотити, щоб вони сказали «мяу» залежно від емоцій).
- ➔ Це допоможе сформувати атмосферу підтримки та відкритості, де кожна думка важлива, а також закріпити цінності, усвідомлені учнівством протягом уроку.

ДЛЯ
ВЧИТЕЛЯ

Виберіть емодзі, який показує, як ви себе почуваєте сьогодні:

«Я — муркотливий/-а експерт/-ка!»

(Все зрозуміло, я відчуваю радість, готовий/-а допомагати іншим!)

«Я трохи нявкаю...»

(Є моменти, після яких залишилися запитання, але я знаю, що зможу розібратися.)

**«Мені здається,
що я сьогодні трохи сумую»**

(Деякі теми були складними, і я хочу ще раз обговорити їх з однокласниками та вчителем/вчителькою.)

Шкала самооцінювання «Друг тварин»:

Оберіть кількість друзів-тваринок, що йдуть за вами — це покаже ваш настрій наприкінці уроку.

+

ДЛЯ
ВЧИТЕЛЯ

БЛОК 6 – У ВІЛЬНИЙ ВІД ВІДПОЧИНКУ ЧАС:

Відео для перегляду вдома з рідними/ друзями:

Добірка фільмів про
тварин від MEGOGO
та UAnimals
(QR CODE)

Для читання:

«П'ять захопливих
історій про добро,
людяність і чуйність»
– підбірка дитячої
літератури премії
«Гуманна книжка»
від UAnimals

ІНТЕРАКТИВНІ ЗАВДАННЯ — ПЕРЕВІР СЕБЕ

Детективна справа 1: “Допоможи тваринам!”

Детективна справа 2: “Про що мріють улюбленці!”

ПІСЛЯ УРОКУ:

Запропонуйте дітям
ознайомитись з переліком
фільмів та книжок,
які розвивають гуманне
ставлення до тварин, а також
з додатковим завданням.

Можливо учнівство виявить
бажання у вільний від
відпочинку час[1] [2] разом з
батьками/опікунами
переглянути фільм з добірки,
прочитати книжку або
виконати завдання. Це
допоможе розширити
позитивний вплив на учнів

Також ви можете
запропонувати учнівству
виконати інтерактивні
завдання разом у класі,
використовуючи інтерактивну
дошку. Це можна зробити й
на наступному уроці, щоб
закріпити нові знання.

ВСТУПНА МІСІЯ: Я — ДРУГ ЧИ ЗАГРОЗА?

Робочий зошит дослідника гуманного світу.

Очікувані результати уроку:

- ✓ Я усвідомлюю, що домашні улюбленці та інші тварини — живі істоти з потребами, емоціями та правами.
- ✓ Я вмію аналізувати реальні ситуації та розрізняти в них гуманне й негуманне ставлення до тварин.
- ✓ Я відчуваю емпатію до тварин та відповідальність за їхнє життя.
- ✓ Я шукаю та пропоную реальні рішення для допомоги тваринам у різних умовах.
- ✓ Я формую власну позицію щодо експлуатації тварин, домашнього догляду за вихованцями та проблеми безпритульності.

Мотивація:

ОПИС МІСІЇ

Ви — детективи гуманного світу! Сьогодні перед вами стоїть непросте завдання: розслідувати, як тварини опинилися в небезпеці та що ми можемо зробити, щоб їм допомогти.

ВСТУПНА ІСТОРІЯ:

Уявіть, що ви йдете вулицею та бачите маленьке **налякане кошеня**, яке ховається від дощу під лавкою. А ось поруч **покинутий собака** шукає щось у сміттовому контейнері. Якщо пройти далі – побачимо циркову арену, де **тигр** виконує трюки під гучні оплески.

**Чи замислювались ви, що стоїть за цими історіями життя тварин?
Чи всі вони отримують те, на що заслуговують?
Як ми можемо стати героями для них?**

**Коротке відео про те як люди
змінюють життя тварин — врятована
захисниками України в зоні бойових дій
собака Нона**

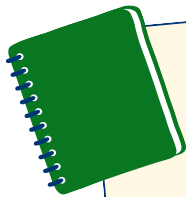
ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- ➔ Як ви гадаєте, чи можуть домашні улюбленці відчувати радість, страх чи біль?
- ➔ Чи всі тварини живуть так, як вони мали б?
- ➔ Як люди можуть впливати на життя домашніх улюбленців та інших тварин — позитивно або негативно?

ТОБІ МОЖЕ ЗНАДОБИТИСЯ:

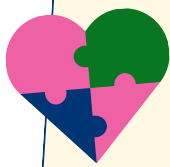
Перед справжнім розслідуванням детективам потрібні інструменти! Ось що стане вам у пригоді:

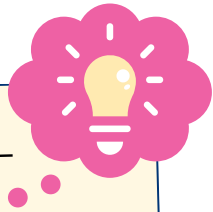
Цей зошит дослідника/ці гуманного світу — виконуйте завдання, а також записуйте свої думки, відкриття та важливі факти.

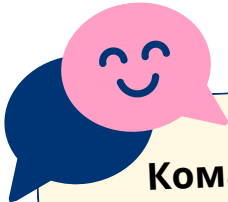
Лупа (символічна!) — вона дозволить нам дивитись на проблему глибше, а не лише поверхнево.

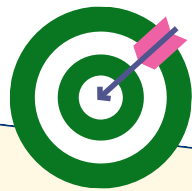
Готовність слухати серцем, тобто емпатія. Ця навичка допоможе зрозуміти, що відчувають тварини.

Критичне мислення — бо не всі джерела правдиві! Нумо вчитись аналізувати, де міфи, а де реальність.

Командна робота — обговорюйте, обмінюйтеся ідеями, дискутуйте. Разом ми сильніші!

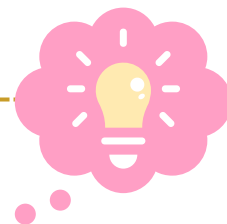
Готовність змінювати світ — бо навіть маленькі дії мають велике значення для світу.

**Ти молодець!
Вперед!**

Чи задумувалися ви, що домашні улюбленці можуть бути залежні від нас більше, ніж ми від них?

Ми вирішуємо, де вони житимуть, що їстимуть, чи будуть вони щасливі або ж потраплять у жорстокі умови. З'ясуймо, де межа між відповідальністю та байдужістю!

1. ДРУЗИ, А НЕ ІГРАШКИ

Поради для дітей які хочуть завести домашнього улюбленця

Зміна стилю життя

Ваша буденність зміниться на довгий час, тож ретельно обміркуйте, ви у пошуках друга для активних ігор на вулиці, чи спокійного споглядача поруч на дивані, адже кожен собака має свій темперамент!

Життєвий простір

Гарно продумайте зручне місце для цуценяти і пам'ятайте - чим більше у нього своїх особистих речей, тим менше він буде користуватись вашими.

Витрати

Сядьте та порахуйте, скільки коштів необхідно на місяць для комфортного забезпечення потреб цуценяти щоденних та незапланованих.

Поведінкові потреби

Соціалізація на спеціальних майданчиках з іншими цуценятами та заняття з кінологом важливі для побудови комфортних стосунків та допоможуть краще розуміти улюбленця – варто це врахувати при плануванні часу та місця

Родина та співмешканці

Важливо врахувати хто буде допомагати з цуценям у щоденному піклуванні, бо період росту потребує більше часу та уваги, хоча кожен день безцінний

Відвідайте друзів із цуценятами

Спробуйте провести цілий день у друзів чи родичів які мають у родині цуценя, та спробуйте з ранку до вечора взяти на себе більше турбот про нього.

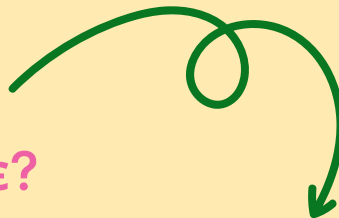
Думайте та дійте як відповідальний друг: перш ніж заводити улюбленця, оцініть, чи зможете ви стати для нього справжньою сім'єю.

Факт: домашні тварини — **живі істоти**, які, як і кожен з нас, мають власні потреби та емоції. І перш за все — прив'язаність до нас.

Собака чи кіт не може сам обрати, що їсти, куди йти чи як захиститись від холоду. Це відповідальність людини.

Що відбувається, коли відповідальності немає?

- **Щороку** мільйони домашніх улюбленців опиняються на вулиці, бо стали «непотрібними».
- **Покинута** тварина відчуватиме те саме, що й дитина, від якої відмовились батьки.
- **Вони можуть загинути** від голоду, холоду, жорстокості або ж потрапити до поганих рук.

2. БЕЗПРИТУЛЬНІ ДОМАШНІ УЛЮБЛЕНЦІ: чому їх так багато?

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

Якщо собака чи кіт залишаються нестерилованими та неконтрольованими для розмноження, подивіться, що може статися через шість років!
Демографічний вибух!!!

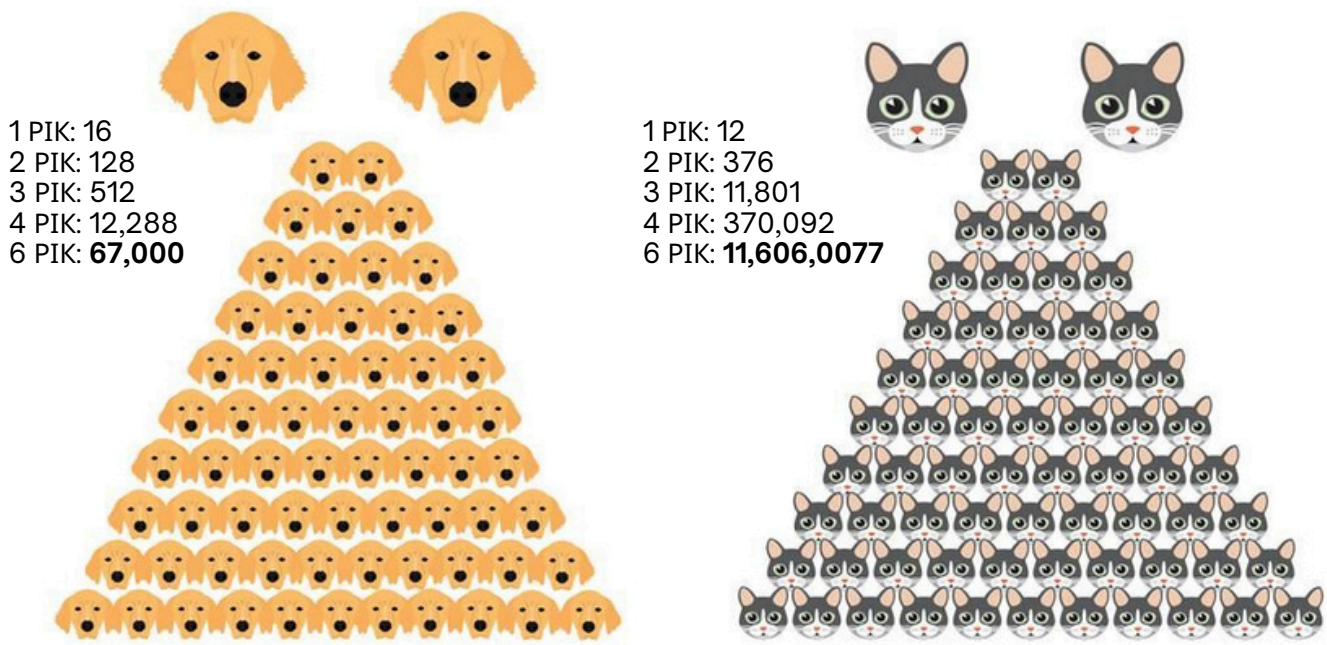

Рис2. Потомство однієї пари котів і однієї пари собак за 6 років – приклад можливого зображення, що демонструє ріст популяції безпритульних вихованців без стерилізації. Джерело: ResqCT

На вулицях міст ми часто бачимо собак і котів, які шукають їжу або ховаються від холоду.

Але ж звідки вони беруться?

Зверніть увагу на цей ланцюжок:

Що можемо зробити?

- ✓ **Підтримувати стерилізацію** — це **НЕ** жорстокість, а спосіб зменшити популяцію безболісно!
- ✓ **Допомагати притулкам та зоозахисним ініціативам.**
- ✓ **Не залишати тварин напризволяще** — за можливості шукати їм дім, а не просто годувати на вулиці.

Чому стерилізація?

- ➔ Без стерилізації безпритульних тварин з кожним роком стає більше. Зверни увагу на зображення (Рис. 2). Одна пара кішок і все їхнє потомство може народити близько 370 тисяч кошенят протягом 4 років.
- ➔ Стерилізовані домашні улюбленці живуть довше, захищені від ряду небезпечних захворювань та стають менш дратівливими.
- ➔ Стерилізована тварина відчуває лише легкий дискомфорт, що триває всього кілька днів, після чого їй стає значно краще.

3. ДИКІ ТВАРИНИ — НЕ АТРАКЦІОН!

Ви коли-небудь бачили тварин у цирку, дельфінарії чи на фото з контактного зоопарку чи з туристами?

Поміркуйте, чи вони щасливі?

Рис 3. Що справді відбувається під куполом цирку?

СУМНА ПРАВДА:

- Багато диких тварин потрапляють у розважальні шоу через **браконьєрство**.
- Вони проходять **жорстке дресирування**, де їх б'ють, морять голодом або ізолюють, щоб зробити «слухняними» та зручними для фотографування.
- **Життя в неволі для тварин є «тюремним ув'язненням»**: замість свободи — тісна клітка.
- **Це стосується не лише цирків, а й дельфінаріїв**. У воді, в якій там живуть дельфіни, не морська вода, а звичайна з-під крана, до якої додають «хлорку». Тому дельфінарії — не просто тюрма, а й місце, небезпечне для здоров'я тварин.
- Дослідження вчених доводять, що дельфіни мають імена та спілкуються між собою системою складних звуків. У зграї вони долають понад 100 кілометрів щодня, та не відчують втоми, бо це для них життєва необхідність.

Поміркуй: чи можливо створити такі умови у басейні?

У неволі дельфіни мають у 42 857 разів менше місця, ніж дельфіни в дикій природі!

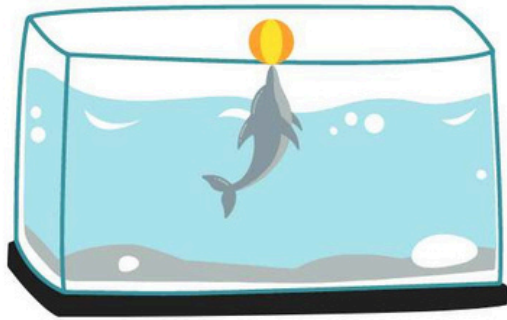
14m²600,000m²

Рис 4. Дельфіни у неволі мають значно менше простору ніж у природі

АЛЬТЕРНАТИВИ:

- **Замість контактного зоопарку, цирку чи дельфінарію краще відвідати реабілітаційний центр для тварин, де вони перебувають під захистом.**
Однак пам'ятайте — треба поважати їхнє право на спокій та відновлення! Тому варто йти туди без корму, та не намагатися доторкнутися до тварин
- **Ніколи не погоджуватись і не платити за фото з екзотичними тваринами.** Бо таким чином ми власними коштами підтримуємо їх експлуатацію та сприяємо тому, щоб на стражданнях тварин заробляли недобросовісні люди.

Завдання

«Закони для захисту тварин»:

Чи може закон захистити диких тварин від неволі та забезпечити їхнє щасливе життя у природі? Якби ви були законотворцем (наприклад, депутатом/депутаткою чи юристом/юристкою), що б ви запропонували для захисту прав слонів, тигрів, чи дельфінів?

Наведіть приклади відповідальних, розумних та реалістичних законів:

1.

2.

3.

4.

5.

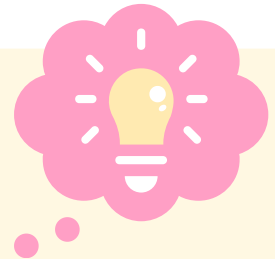
4. «ОБІЦЯНКА ЗАРАДИ ТВАРИН»:

Що, якби тварини могли побачити, прочитати або відчувати наші щирі наміри допомогти? Пропонуємо дати справжню та щиру «обіцянку заради тварин»!

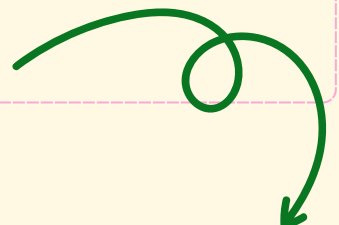
- Для цього оберіть «лапку» — слід який залишили тварини у вашому зошиті.
- Напишіть там своє ім'я та щиру обіцянку.
- Потім виріжте «лапку» та помістіть/наклейте її на спільну з іншими «обіцянками» дошку чи аркуш паперу.

СЛІДИ ЛАПОК ТВАРИН

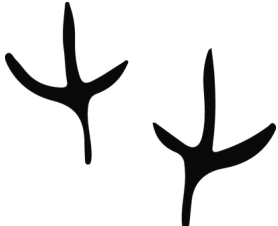
Тварини привітались з тобою, залишивши відбитки у зошиті:

- Підпиши якій тваринці може належати «лапа» - можливі варіанти: **слон, жаба, кінь, ведмідь, мавпа, миша, кіт, крокодил, лев, верблюд, орел, качка, собака, свиня, кенгуру.**
- Обери лапу для обіцянки - напиши поруч своє ім'я, обіцянку, виріж лапу та помісти на дошку поруч з обіцянками інших

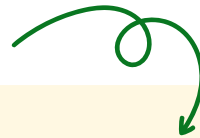
1. _____	2. _____	3. _____	4. _____
5. _____	6. _____	7. _____	8. _____
9. _____	10. _____	11. _____	12. _____
13. _____	14. _____	15. _____	16. _____

5. ЧЕКЛІСТ: «ЯК БУТИ СПРАВЖНІМ ДРУГОМ ТВАРИН?»

- ✓ Дбайте про домашніх улюбленців, а не просто «заводьте».
- ✓ Підтримуйте гуманні зоозахисні ініціативи та не будьте байдужими.
- ✓ Обирайте розваги без знущання з тварин.
- ✓ Розповідай як правильно поводитись з тваринами іншим, бо зміни починаються з нас!

ЖИТТЄВА СИТУАЦІЯ:

Ви виходите з дому, а біля під'їзду сидить маленьке цуценя.

Воно згорнулося в клубочок і тремтить від холоду.

Очі — великі та сумні, ніби питають: «**Допоможете мені?**».

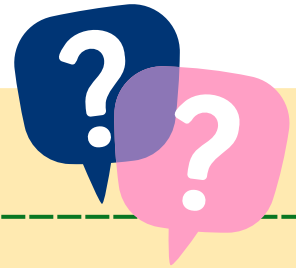

Ви роззираєтесь навколо. Можливо, у нього є господар? Але ні — воно зовсім одне.

Люди проходять повз. Хтось навіть зупинився, але тільки зітхнув, знизав плечима й пішов собі далі.

Рис 5. Покинутий собака

ЩО РОБИТИ?

- Варіант 1:** → ігнорувати, та піти у своїх справах. Може, хтось інший допоможе.
- Варіант 2:** → взяти додому... але чи дозволять батьки?
- Варіант 3:** → **шукати йому допомогу** — дізнатися, що можна зробити, щоб цуценя не залишилося на вулиці.

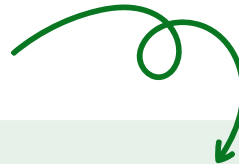
А тепер уяви, що це не просто історія. Щодня тисячі тварин опиняються у такій ситуації!

А що, якщо ти саме та людина, яка може змінити їхнє життя?

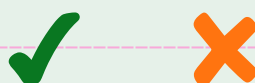

Обговоримо разом:

- Що ви відчули, коли уявили цю ситуацію?
- Що б ви зробили, якби це сталося насправді?
- І, нарешті, найголовніше наше питання:

**Ми — друзі для тварин,
чи загроза?**

САМОСТІЙНА ПРАКТИКА:

МІСІЮ ОБРАНО: «Я — ДРУГ ТВАРИН!»

Ваше завдання — стати справжнім рятівником для тих, хто не може попросити про допомогу.

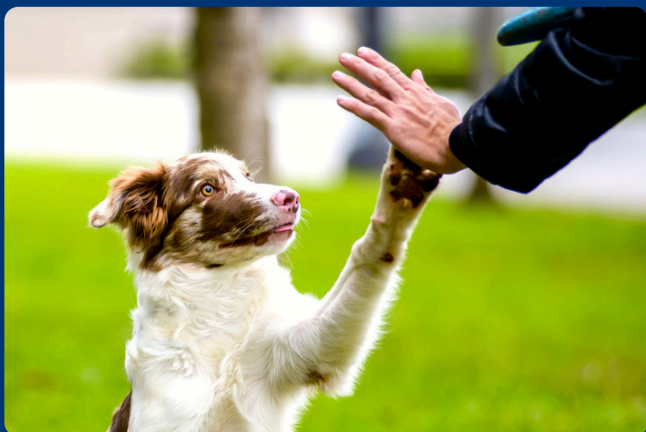

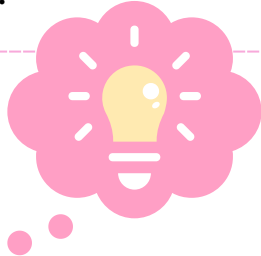
Рис 6. Діти – друзі тварин.

Оберіть щонайменше **одну з трьох мінімісій**, виконайте її та поділіться результатами!

ВАРІАНТ 1: ДОСЛІДНИК-ЗАХИСНИК

Завдання «Оберіть правильну допомогу!»

Уявіть, що ви знайшли бездомного собаку. Що б ви могли зробити? Оберіть приклади правильних варіантів:

-
- Напоїти та нагодувати.
  - Залишити тварину саму, вона якось дасть собі раду.
  - Попросити дорослих звернутися до волонтерів.
  - Забрати додому без дозволу дорослих.
  - Спробувати знайти інформацію про притулки у вашому місті або створити оголошення про те, що тварина шукає дім.

Запитайте у дорослих чи пошукайте інформацію в Інтернеті, дізнайтеся, які організації у вашому місті допомагають тваринам. Складіть список того, як можна допомогти:

- Чи можна приносити корм або ліки?
- Чи приймають волонтерів?
- Чи є гаряча лінія допомоги тваринам?

Назва організації

Чим
займається?

Як можна
допомогти?

РЕЗУЛЬТАТ: ЗРОБІТЬ КОРОТКИЙ ЗВІТ АБО МІНІПРЕЗЕНТАЦІЮ ДЛЯ КЛАСУ!

ВАРІАНТ 2: «ГОЛОС ТВАРИН»

Завдання «Розшифруйте важливе повідомлення!»

З'єднайте початок фрази з правильною відповіддю:

Якщо знайшли бездомного кота...

а) Переконайтеся, що зможете про нього дбати.

Собака не іграшка, тому...

б) Вона може постраждати від спеки або холоду.

Кожен відповідальний власник має...

в) Годувати, доглядати та любити свого улюбленця.

Не можна залишати тварину в машині, бо...

г) Повідомте дорослих або знайдіть волонтерів.

Якщо хочете завести улюбленця...

д) Не можна залишати його самого надовго!

Створіть плакат або листівку з важливою інформацією про гуманне ставлення до тварин.

Ваше повідомлення має бути простим і зрозумілим!

- **Як правильно доглядати за домашніми улюбленцями?**
- **Чому не можна залишати тварин на вулиці?**
- **Що робити, якщо знайшли бездомну тварину?**

РЕЗУЛЬТАТ: ПОКАЖІТЬ СВОЮ РОБОТУ У КЛАСІ, А ПОТІМ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЧИТЕЛЯ/ВЧИТЕЛЬКИ РОЗМІСТІТЬ ЇЇ У ШКОЛІ!

ВАРІАНТ 3: «ДРУЗИ НЕ РОБЛЯТЬ БОЛЯЧЕ»

Завдання **МОЖНА** / **НЕ МОЖНА**

Що можна і не можна робити щодо тварин?

Обведіть приклади правильних дій **зеленим кольором**, а неправильних — **червоним** (або обведіть правильні, неправильні — закресліть):

- Лякати, кричати чи тягнути за хвіст.
- Гладити тварину, якщо вона не проти.
- Забезпечити чистою водою та їжею.
- Ігнорувати хвору чи поранену тварину — їй потрібна допомога!
- Залишати тварину в машині на спеці чи холоді — це небезпечно!
- Гуляти з собакою на повідці, щоб він не загубився.
- Тримати собаку на ланцюгу — він має право на рух.
- Допомогати бездомним тваринам — підгодовувати, будувати укриття.
- Якщо бачиш загублену тварину — повідомити дорослих або звернутися до волонтерів.
- Виганяти тварину на вулицю, якщо вона жила вдома.

Тепер поміркуйте, напишіть і намалюйте, що ви можете зробити, щоб життя тварин стало кращим.

Приклади

«Я не залишу кота без води влітку»

«Я попрошу батьків допомогти тваринам у притулку»

РЕЗУЛЬТАТ: НАМАЛЮЙТЕ ЩОНАЙМЕНШЕ ОДНУ ДОБРУ СПРАВУ, ЯКУ ВИКОНАЄТЕ!
ПОДІЛІТЬСЯ РЕЗУЛЬТАТОМ З КЛАСОМ

РЕФЛЕКСІЯ

Емодзі-шкала «Зоодрузи»:

Уявіть, що ви — справжній лідер національного природоохоронного парку, а за вами сліднують ваші маленькі друзі-тварини.

Виберіть емодзі, який показує, як ви себе почуваєте сьогодні:

«Я — муркотливий/-а експерт/-ка!»

(Все зрозуміло, я відчуваю радість, готовий/-а допомагати іншим!)

«Я трохи нявкаю...»

(Є моменти, після яких залишились запитання, але я знаю, що зможу розібратися.)

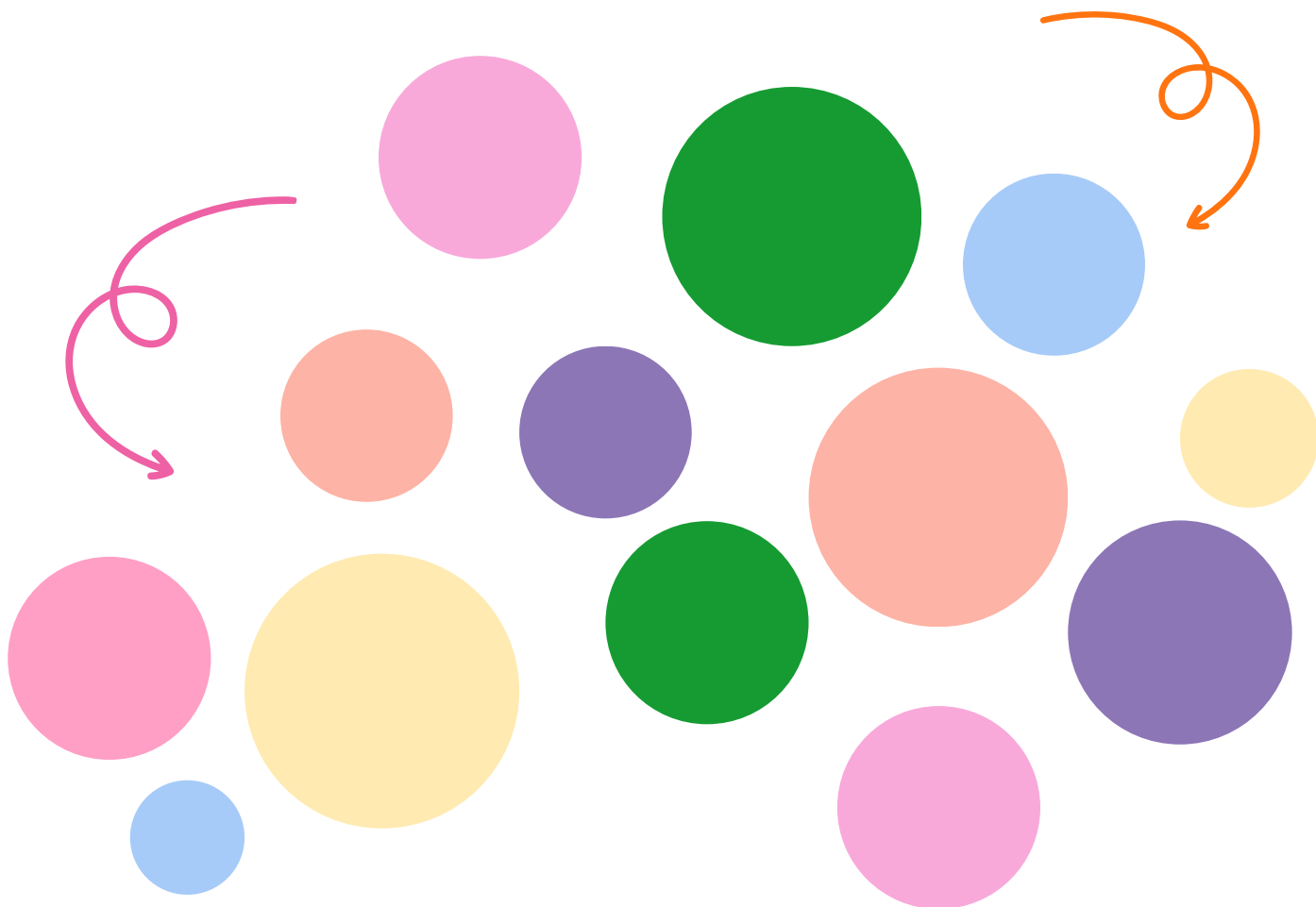

«Мені здається, що я сьогодні трохи сумую»

(Деякі теми були складними, і я хочу ще раз обговорити їх з однокласниками та вчителем/вчителькою.)

ШКАЛА САМООЦІНЮВАННЯ «ДРУГ ТВАРИН»:

Оберіть кількість друзів-тварин, що йдуть за вами — це покаже ваш настрій наприкінці уроку.

+

У вільний від відпочинку час:

**Відео для перегляду вдома з рідними/
друзями:**

Добірка фільмів про тварин від MEGOGO
та UAnimals (QR CODE)

Для читання:

«П'ять захопливих історій про добро,
людяність і чуйність» – підбірка дитячої
літератури премії «Гуманна книжка» від
UAnimals

Інтерактивні завдання — перевір себе

Детективна справа 1:
“Допоможи тваринам!”

Детективна справа 2:
“Про що мріють улюбленці!”

ТРЕНУВАЛЬНІ МІСІЇ ЧАРІВНА ШКОЛА ГЕРОЇВ ДЛЯ ТВАРИН

ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ЧАРІВНОЇ ШКОЛИ ГЕРОЇВ ДЛЯ ТВАРИН!

Це **перша чарівна школа** у реальному світі, де навчаються майбутні чаклуни, супергерої та магичні істоти, які хочуть своїми ідеями змінювати світ на краще.

Чи готові ви розкрити свої чарівні здібності?

На вас чекають 11 захопливих мінімісій, що допоможуть отримати магичні предмети та здобути суперсилу допомоги тваринам!

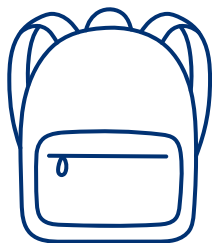
ВИ ДІЗНАЄТЕСЬ:

- **Як відкрити** свої суперсили та застосувати їх у реальному житті.
- **Як створити** чарівні інструменти та використовувати їх.
- **Як долати** будь-які виклики та шукати рішення.
- **Як отримувати** якнайбільше задоволення та користі від процесу.

Чарівні здібності — це не лише про магію, а й про справжнє життя! Такі вміння допомагають долати труднощі, знаходити нестандартні рішення, діяти впевнено та робити добро не лише для тварин, а й для всього світу!

ГОТОВІ ВИРУШИТИ В ПОДОРОЖ? ТОДІ ВПЕРЕД!

ТРЕНУВАЛЬНІ МІНІМІСІЇ:

1. Створіть свій чарівний рюкзак героя для тварин

2. Зберіть найцінніші скарби для своїх пригод!

3. Здобудьте чарівне скло “З ЧОМУ”?

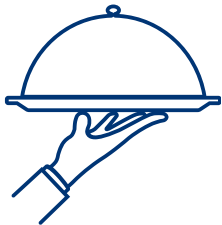
4. Відкрийте свої суперсили!

5. Навчіться перетворювати предмети навколо на чарівні артефакти із Філософським каменем!

- 6.** Створіть свій щоденник пригод героя для тварин із дзеркалом досвіду

- 7.** Навчіться “замовляти” потрібний результат, як у ресторані

- 8.** Створіть власні пригодницькі «серіали» про допомогу тваринам

- 9.** Навчіться обирати рівень складності місій із чарівним джойстиком

- 10.** Вилікуйте дерево-виклик до найглибших коренів

- 11.** Знайдіть креативні рішення із генератором ідей та ідейним фільтром

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

МІСІЯ 1: СТВОРІТЬ СВІЙ ЧАРІВНИЙ РЮКЗАК ГЕРОЯ ДЛЯ ТВАРИН

Зберіть два власні рюкзачки для порятунку тварин – справжній та чарівний!

Спершу потренуймося збирати справжній рюкзак для порятунку безпритульних чотирилапих друзів

ВИКЛИК:

Безпритульні коти та собаки не мають люблячої родини, яка б піклувалася про них — годувала чи наливала свіжої водички. На вулицях їм дуже важко знаходити безпечну їжу та чисту воду.

Поміркуйте, як ці предмети можуть допомогти?

Предмет

Як цей предмет може допомогти?

Додаткова
пляшка з водою

Мисочка, що
складається

Одноразові
миски/тарілки

Вологий корм
у паучах

Сухий корм

Ласощі для
тварин

Нову навичку відкрито:

«Вміння складати рюкзак для порятунку та правильно застосовувати предмети»!

МИСТЕЦЬКИЙ БЛОК (МИО)

А тепер уявіть, що ви — дуже незвичайні герої. Крім справжнього, у вас є ще й чарівний рюкзак, куди ви зможете покласти свої найкращі якості, внутрішні цінності, здібності, вподобання та інші суперсили, необхідні для допомоги тваринам!

Це не простий рюкзачок, а такий, що буде завжди з вами, в яку б пригоду ви не вирушили!

Намалюйте свій рюкзак героя для тварин.

Дизайн оберіть свій, проте залишіть у ньому достатньо місця для ваших чарівних інструментів.

Попереду ще багато пригод та відкриттів, і цей рюкзак, **немов чарівне місце всередині вас**, завжди буде поруч, готовий наповнюватися вашими суперсилами!

А ваш справжній рюкзак міститиме всі необхідні предмети для ваших місій порятунку у реальному житті!

СОЦІАЛЬНИЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ БЛОК (СЗО)

МІНІМІСІЯ 2: ЗБЕРІТЬ НАЙЦІННІШІ СКАРБИ ДЛЯ СВОЇХ ПРИГОД!

Сьогодні ви станете справжніми шукачами скарбів. Але цей скарб — не золото чи діаманти, а щось набагато важливіше.

ЦЕ ТЕ, ЩО МОТИВУЄ ВАС ТА ПРИНОСИТЬ ЗАДОВОЛЕННЯ!

Оберіть 3 чарівні камінці-цінності, що є найважливішими для вас.

Чарівні камінці-цінності

Що вони означають

Допомога іншим

Я помічаю, коли комусь потрібна підтримка — людині чи тварині — і допомагаю.

Доброта

Я лагідний(а) до друзів і тварин, турбуюсь про тих, хто потребує любові та захисту.

Відповідальність

Я піклуюсь про тих, хто слабший. Наприклад, не залишаю тварину голодною чи саму на вулиці.

Справедливість

Я ставлюсь чесно до всіх — і до людей, і до тварин. Невинні не мають страждати.

Сміливість

Я не боюсь захистити людину чи тварину і сказати, що знущання — це неправильно.

Співпраця

Я можу разом з іншими допомагати тваринам — наприклад, у команді порятунку.

Щедрість

Я ділюсь кормом, іграшками чи теплом із тваринами, які цього потребують.

Наполегливість

Якщо я хочу щось зробити чи допомогти тварині — я не здаюся, навіть якщо це складно.

Творчість

Я можу створити плакат, малюнок чи історію, щоб показати, чому важливо піклуватися про тварин.

Самостійність

Я можу сам(а) придумати, як зробити добру справу для тварини — і зробити це.

МИСТЕЦЬКИЙ БЛОК (МИО)

Намалюйте свої камінці, щоб покласти їх у чарівний рюкзак. Вони допоможуть вам не зупинятися, навіть якщо буде важко!

ТВОЇ КАМІНЦІ-ЦІННОСТІ

Як ці чарівні камінці можуть стати в пригоді у місях допомоги тваринам? Які добрі справи ви зможете зробити завдяки своїм цінностям? **Напишіть або намалюйте.**

ТАК ТРИМАТИ!

Ви знайшли **найважливіші скарби** — свої **внутрішні цінності!** Збережіть ці чарівні камінці в своєму серці та використовуйте їх щодня. Адже ваші цінності роблять вас особливими, сильними та допомагають долати будь-які труднощі. **Світ чекає на ваші добрі справи!**

**ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ,
ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:**

1. Чому важливо пам'ятати про свої цінності не тільки під час пригод, а й щодня?
2. Які з обраних цінностей (чарівних камінців) допомагають вам щодня в школі чи вдома? Наведіть приклад.
3. Чи є у вашій родині або у ваших друзів такі ж цінності? Як ви можете разом використовувати їх, щоб допомагати іншим?
4. Яка з обраних цінностей вам найбільше подобається, і як ви можете проявити її вже сьогодні?

СОЦІАЛЬНИЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ БЛОК (СЗО)

МІНІМІСІЯ 3: ЗДОБУДЬТЕ ЧАРІВНЕ СКЛО «З ЧОМУ»?

Чарівне скло «З ЧОМУ?» дозволяє бачити все втричі глибше!

Це чарівне скло може допомогти вам знайти справжні відповіді на всі, навіть найскладніші запитання, а також дозволяє подивитися на речі з різних боків

Це унікальне скло створив японський винахідник Сакічі Тойода. За легендою, він передав секрет магічного скла своєму сину Кіічиро Тойода, який за його допомогою створив перший автомобіль Toyota та заснував компанію, що існує вже майже 100 років

СЕКРЕТ МАГІЧНОГО СКЛА РОЗКРИТО!

Щоб створити своє чарівне скло, знайдіть відповідь на найважливіше питання героїв для тварин: **«Чому я хочу допомагати тваринам?»**
Для цього поставте питання «Чому?» тричі поспіль

Приклади

«Чому я хочу допомагати тваринам?»

Чому я хочу допомагати тваринам?

Бо мені сумно, що вони без господарів.

Чому це мене засмучує?

Бо я хочу, щоб тварини були щасливі.

Чому я хочу, щоб тварини були щасливі?

Бо я добрий і турботливий!

Чому я хочу допомогти котам?

Бо мені їх шкода, коли вони бездомні.

Чому мені шкода бездомних котів?

Тому що вони сумні й самотні.

Чому я не хочу, щоб вони сумували?

Бо я люблю, коли тварини щасливі! Тоді мені теж радісно!

Ваша черга: запишіть свої **“чому”** та подивіться, до чого вони приведуть саме вас!

Запитання	Відповідь
Чому я хочу допомагати тваринам? ----- ...	... ----- ...

Вітаємо! Тепер у вас є **чарівне скло “3 ЧОМУ”**,
яке допомагає розглядати світ глибше
та бачити справжні причини будь-яких подій!

Це не просто магія – це ваша **суперздібність** розуміти важливі речі та знаходити кращі рішення.

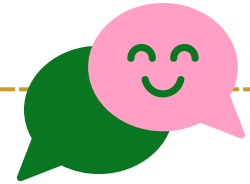
Використовуйте його не тільки у своїх місіях для допомоги тваринам, а й у повсякденному житті, **коли хочете зрозуміти щось важливе!**

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Коли ще, крім допомоги тваринам, можна використовувати чарівне скло **“3 ЧОМУ”** у повсякденному житті? Наведіть приклад.
2. Як можна використовувати **“3 ЧОМУ”**, щоб краще розуміти своїх друзів та їхні почуття? Наприклад, коли хтось засмучений або поводить незвично.
3. Чи була у вас ситуація, коли ви спочатку не розуміли, чому щось сталося, але після глибших роздумів знайшли відповідь? Як вам це допомогло?

СОЦІАЛЬНИЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ БЛОК (СЗО)

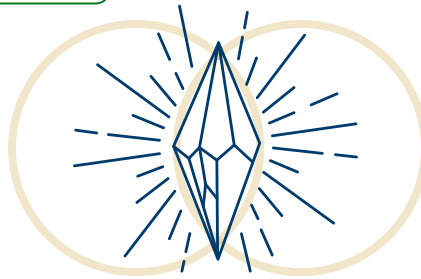

МІНІМІСІЯ 4: ВІДКРИЙТЕ СВОЇ СУПЕРСИЛИ!

Кожен герой має свої чарівні здібності, які допомагають йому рятувати світ. У вас вже є суперсили! Знайдімо їх

У ВАС Є 2 ЧАРІВНИХ КОЛА:

Що вам найбільше
подобається робити?
Чому хочеться
присвячувати вільний
час

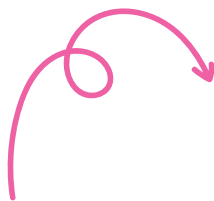
У чому вимайстерні
або хочете таким стати?
Може, ви вправно
складаєте конструктори,
добре співаєте або
придумуєте історії?

Запишіть або намалюйте свої відповіді

Запишіть або намалюйте свої відповіді

Чи є щось схоже або спільне у
двох колах?

Спробуйте поєднати!

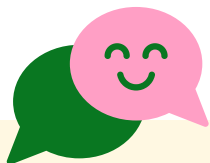

Тепер ви краще розумієте свої **чарівні суперсили!** Вони вже у ваших рюкзаках

Як ви можете їх використати, щоб допомагати тваринам?

Наприклад, малювати про них плакати, доглядати та годувати чи розповідати про тварин іншим? Це може бути що завгодно

Запишіть або намалюйте свої ідеї!

Браво! Ви відкрили **свої чарівні суперсили!**

Вони завжди були у вас, але тепер ви знаєте, як їх використовувати, **щоб зробити світ кращим. Герой — це не той, хто має плащ чи маску, а той, хто вміє використовувати свої здібності для добра.** Попереду ще багато пригод, і ваші суперсили будуть вашими найкращими союзниками

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Як ви вже використовуєте свої суперсили у школі, вдома чи серед друзів?
2. Чи є хтось із ваших знайомих, у кого є схожі суперсили? Як ви можете об'єднатися, щоб зробити щось добре разом?
3. Як ви можете використати свої здібності, щоб допомогти комусь із рідних чи друзів уже сьогодні?
4. Яку нову суперсилу ви хотіли б розвинути ще більше, і що для цього можна зробити?

STEM БЛОК (ПРО + ТЕО + СЗО)

МІНІМІСІЯ 5: НАВЧІТЬСЯ ПЕРЕТВОРЮВАТИ ПРЕДМЕТИ НАВКОЛО НА ЧАРІВНІ АРТЕФАКТИ ІЗ ФІЛОСОФСЬКИМ КАМЕНЕМ!

З давніх-давен алхіміки шукали спосіб перетворювати звичні речі на щось нове. За легендою одним з таких магічних інструментів був **“Філософський камінь”**

Уявіть, що в вас вже є “Філософський камінь!” Тільки це не камінчик, а здатність дивитися на речі з різних боків, помічати цікаві деталі та вигадувати нові способи застосування звичних речей.

Багато речей, що оточують нас, можуть стати чарівними інструментами для допомоги тваринам! Ось кілька прикладів:

Приклади

Чарівні інструменти для допомоги тваринам

Олівець	→ кольорова паличка, що допомагає створювати малюнки про тварин, щоб інші їх полюбили.
Блокнот	→ може стати чудовою мисочкою для води чи їжі для безпритульних тварин.
Пластиковий контейнер з-під їжі	→ щоденник добрих справ, де ти записуєш усе, що зробив(-ла) для котів у своєму дворі, як все пройшло і що ще ти хочеш зробити.

ВАЖЛИВО: Коли створюєте мисочки для чотирилапих, впевніться що на них, немає жодних гострих кутів, щоб тварини не травмувалися під час приймання їжі. **Чи може порожня консервна банка стати безпечною мисочкою?**

ДІМ З ПЛЯШОК ДЛЯ ТВАРИН

У Луцьку придумали цікаве та гуманне екорішення — роблять будиночки для безпритульних тварин з використаних пластикових пляшок.

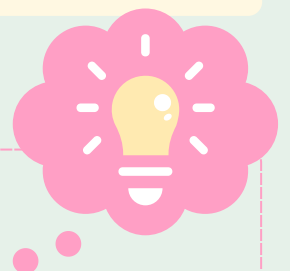
Ініціативу підтримують волонтери, школярі та місцеві мешканці. Люди збирають пляшки, миють їх, наповнюють пінопластом і піском та об'єднують у будиночки.

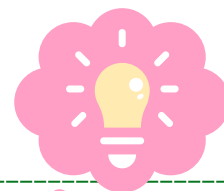
Такі хатинки теплі, захищають від дощу та вітру, а ще їх легко зробити власноруч. Їх встановлюють у місцях, де живуть безпритульні коти та собаки.

Фото: Суспільне

Як гадаєте, навіщо у пляшки засипають пінопласт та пісок?

ТЕПЕР ВАША ЧЕРГА НАВЧИТИСЬ МАГІЇ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Подивіться на ці звичні предмети:

- Маленька пластикова пляшка
- Велика пластикова пляшка (5 л)
- Стара миска з тріщиною
- Старий казан або каструля
- Тетрапак від соку чи молока

Оберіть 3 предмети зі списку й подумайте, як вони можуть стати чарівними та як саме їх можна використати для допомоги тваринам.

Обраний предмет	Яким тваринам предмет може допомогти?	Як саме?	В яку пору року це особливо важливо?
1.			
2.			
3.			

У вас тепер є суперздібність — бачити в речах більше, ніж бачать інші!

Ви можете перетворювати звичайне на чарівне та робити добрі справи по-особливому. Світ навколо сповнений можливостей, варто лише уважно подивитися із різних боків. Тепер ваша магія завжди із вами!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. В яких ще ситуаціях можна використовувати речі не за призначенням, але з користю?
2. Чи доводилося вам це робити?

СОЦІАЛЬНИЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ БЛОК (СЗО)

МІНІМІСІЯ 6: СТВОРІТЬ СВІЙ ЩОДЕННИК ПРИГОД ГЕРОЯ ДЛЯ ТВАРИН ІЗ ДЗЕРКАЛОМ ДОСВІДУ

Уявіть, що у вас є чарівний і дуже незвичайний щоденник, де ви відмічаєте все, що вже вдалося або ж не вдалося зробити. Туди можна додавати фото та відео, а найважливіше — свої думки, почуття, роздуми та плани!

Приємно робити добро,
а ще приємніше – відзначати свої успіхи!

**Важливо помічати, що ви робите
добру справу і бачити свої результати.**

Вдалі приклади

- ✓ **Щотижня** робитиму фотографію безпритульних тварин, яких годую, та розповідатиму про них друзям.
- ✓ **Щомісяця** разом із батьками приносимемо в притулок два пакети корму та фотографуватимемо наших «підопічних».

Твої приклади

Наведіть свої приклади того, як ще можна зберігати моменти з пригод героїв для тварин: ...

Але це ще не все! Щоденник пригод також має **дзеркало досвіду**, що допомагає вам краще зрозуміти свій досвід та почуття!

Що таке досвід? Це все, що ви робили, що бачили та що справило на вас враження.

ЩОБ ДОДАТИ ЩОДЕННИК ПРИГОД У СВОЇ РЮКЗАКИ ГЕРОЯ, ЗРОБІТЬ НАСТУПНЕ:

1

Створіть досвід: подивіться один з цих трьох коротких мультфільмів

Серце рятувальника в маленькому тілі!
Дивовижна подорож Піпа до його мрії.

https://youtu.be/07d2dXHYb94?si=uqJuAvoS_o4lLxmN

Сила надії:
Історія одного собаки!
Як маленький герой приносить радість іншим героям.

https://youtu.be/6P1Jkvlhgrg?si=B8wuM_m6JOaaLA0o

Ейс стає супергероєм!
Як собака перетворюється на справжнього супергероя, показуючи, що кожен може зробити світ кращим.

https://youtu.be/v_lBQkhZs2g?si=VyreZWEwT6ePbq8b

2

Дайте відповідь на одне або більше запитань в кожному стовпчику:

ЩО? Опиши свій досвід!

Як я можу долучитися до допомоги тваринам?

Що було добре?

Що сподобалось?

Що мені найбільше запам'яталося чи що здивувало?

Що не сподобалося чи засмутило?

Як я почувався(-лася)?

ЧОМУ саме так?

Що нового я зрозумів(ла) про себе та світ навколо завдяки цьому?

Що можна зробити в майбутньому так само чи інакше? Чому?

ЩО ДАЛІ?

Яку ціль я хочу собі поставити після цього?

Які нові навички чи знання я хочу розвивати?

Як я можу долучитися до допомоги тваринам?

Ви відкрили особливий секрет: **досвід — це справжня магія**, яка допомагає нам рости!

Кожен ваш крок, кожне спостереження та роздуми роблять вас сильнішими і допомагають змінювати світ на краще. **Продовжуйте ділитися своїми враженнями, і ваш щоденник стане справжнім скарбом ваших пригод!**

ДО РЕЧІ, ЩОДЕННИК ІЗ ДЗЕРКАЛОМ ВЖЕ У ВАШИХ РЮКЗАЧКАХ ГЕРОЇВ!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Чи був у вас день, коли ви зробили щось хороше, але майже не помітили цього? Як щоденник може допомогти помічати такі моменти частіше?
2. Якби у ваших друзів теж був такий щоденник, що б ви їм порадили записувати?
3. Як ви можете використовувати «дзеркало досвіду» у повсякденному житті, щоб краще розуміти свої емоції та ситуації навколо?

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИЙ БЛОК (МОВ)

МІСІЯ 7: НАВЧИТЬСЯ «ЗАМОВЛЯТИ» ПОТРІБНИЙ РЕЗУЛЬТАТ, ЯК У РЕСТОРАНІ

Перед тим, як вирушати у будь-яку пригоду допомоги тваринам, потрібно мати чітку ціль.

ЧІТКА ЦІЛЬ – ЦЕ ЯК ІЗ МЛИНЦЯМИ!

Уявіть, ви прийшли у кафе і кажете:
«Хочу смачних млинців!»

Але офіціант не знає, які саме млинці вам до смаку: солодкі, солоні, із фруктами чи джемом. Він також не знає скільки саме ви зможете з'їсти, а якщо замовити забагато, потім живіт буде боліти.

Тому краще сказати:
«Хочу два бананові млинці із полуницями зверху».

Тоді й смачно, і животик здоровий!

Так само з цілями! Точно кажіть, що саме і скільки хочете зробити, і тоді отримаєте бажаний результат!

Невдалі приклади

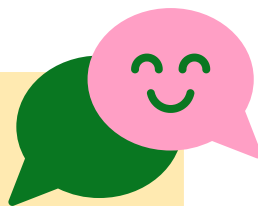
- Буду частіше гратися зі своїм котом.
- Намалюю щось красиве про тварин.
- Інколи буду приносити щось смачненьке коням.
- Дізнаюся щось нове про тварин.

Вдалі приклади

- Щовечора** гратиму з моїм котом по **5-10 хвилин**.
- Намалюю 3 яскраві малюнки про тварин і покажу однокласникам.
- Щотижня** приноситиму 2 яблука або морквинки у притулок для коней поблизу.
- Вивчу і розповім родині 5 цікавих фактів про восьминогів.

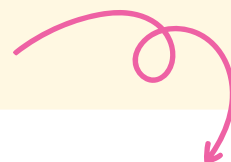
КОМАНДНІ МІСІЇ:

Разом придумайте три власні приклади чітких цілей для допомоги тваринам.

КОЖНА ЦІЛЬ МАЄ МІСТИТИ ТАКУ ІНФОРМАЦІЮ:

- Що саме ви будете робити для тварин?
- Якій кількості тварин ви будете допомагати?
- Як часто ви це будете робити?

1. _____
2. _____
3. _____

Вітаємо! Тепер ви знаєте, як правильно «замовляти» свої мрії та цілі! **Коли ви чітко знаєте, чого хочете, — шанс досягти цього значно зростає.** Використовуйте цю суперсилу в усьому, що робите: у навчанні, допомозі тваринам та своїх великих і маленьких мріях!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Чи були у вас випадки, коли ви щось хотіли, але не могли цього отримати, бо не висловили свою думку чітко? Як би ви сформулювали бажання тепер?
2. Чи допомагає чітке формулювання бажань у дружбі та спілкуванні? Як ви можете використовувати це, щоб уникати непорозумінь із друзями?
3. Якби ви могли “замовити” одну зміну у світі на краще, як би ви її сформулювали, щоб вона точно здійснилася?

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

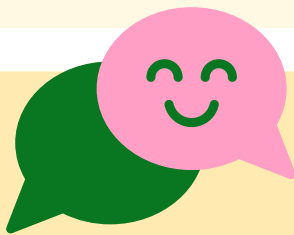
МІСІЯ 8: СТВОРІТЬ ВЛАСНІ ПРИГОДНИЦЬКІ «СЕРІАЛИ» ПРО ДОПОМОГУ ТВАРИНАМ

Кожна велика справа — це ніби цікавий «серіал», що складається з маленьких «серій»!

Не намагайтесь зробити все одразу, краще поставте ціль на одну «серію» допомоги: наприклад, на цей тиждень або на кілька днів. Так вам буде легко і цікаво!

ЯКОЮ МОЖЕ БУТИ «СЕРІЯ»?

- Цього тижня після школи годуватиму двох безпритульних котів у дворі.
- Цього місяця прочитаю дві казки про тварин молодшому брату.
- За наступні два тижні намалюю чотири малюнки про захист тварин і зроблю мінівиставку у класі.
- Протягом двох тижнів щовечора приділятиму увагу своєму собаці щонайменше 10-15 хвилин.

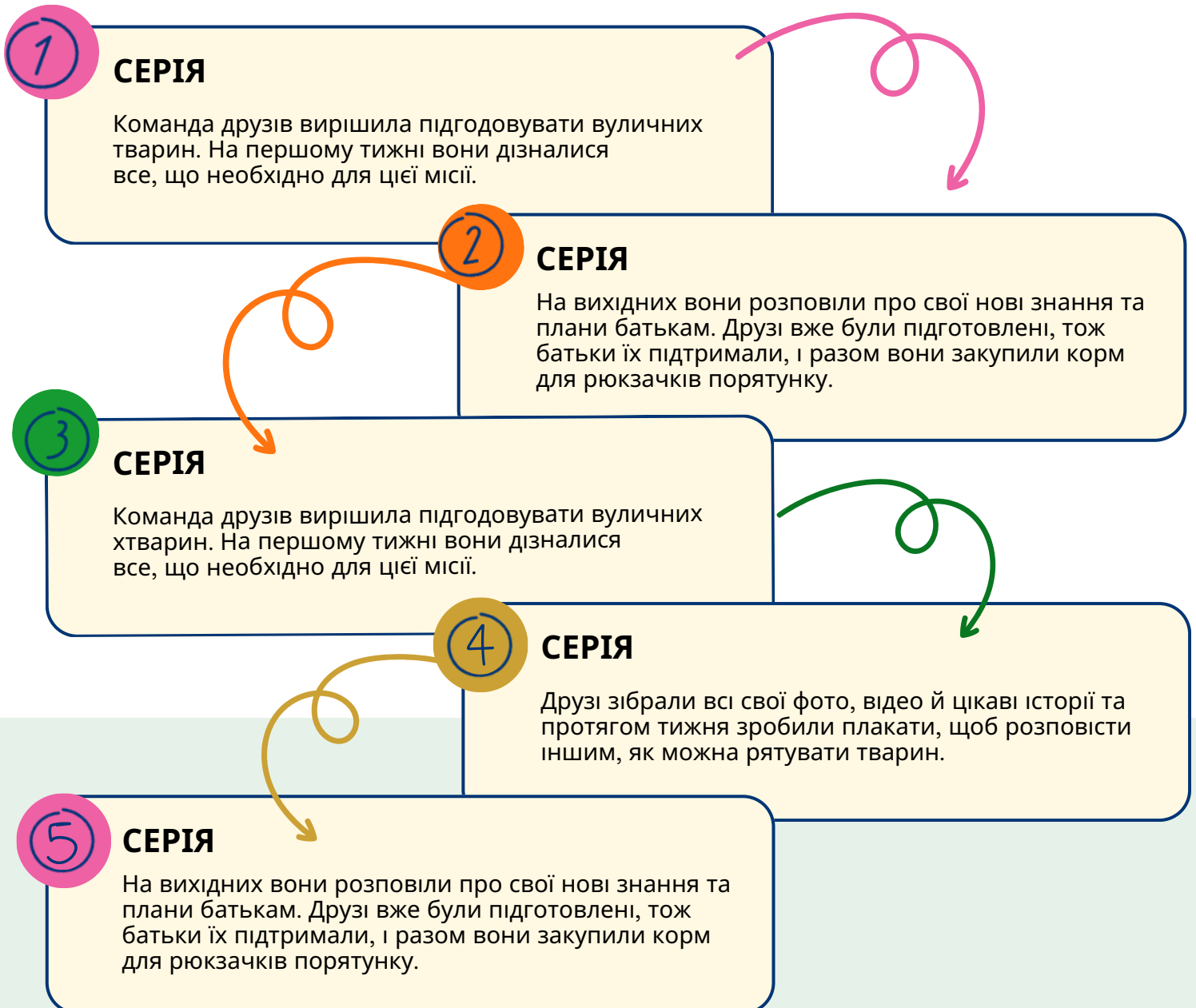
ЗРОБІМО «МІНІСЕРІАЛ» ДОПОМОГИ ТВАРИНАМ З П'ЯТИ «СЕРІЙ»

Разом придумайте три власні приклади чітких цілей для допомоги тваринам.

Придумайте героїв та короткий сюжет, де школярі допомагають тваринам, а потім розділіть його на «серії».

Далі пропонуємо кілька ідей, але ви можете їх змінювати або придумати свої:

- Про догляд за улюбленцями: друзі дізнаються інформацію про догляд за тваринами та створюють відеоінструкцію.
- Про допомогу безпритульним тваринам: група друзів створює дизайн поїлочки для тварин, конструює та розставляє біля своїх будинків, щоб наливати воду безпритульним котам та собакам. **Ваш варіант**

Ваш “серіал” пригод про допомогу тваринами!
Назва:

СЕРІЯ 1

СЕРІЯ 2

СЕРІЯ 3

СЕРІЯ 4

СЕРІЯ 5

Вітаємо, режисери порятунку!

Ви створили власний пригодницький “серіал” допомоги тваринам!

Пам’ятайте, що справжнє життя — це теж “серіал”, і ви можете кожного дня писати нові “серії” своїх добрих справ!

**ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ
ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:**

1. Чи був у вас раніше досвід, коли велика справа здавалася складною, але ви змогли розділити її на маленькі кроки? Як це допомогло?
2. Як ви можете використовувати цю стратегію у навчанні, щоб легше впоратися з великими завданнями?

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

МІСІЯ 9: НАВЧИТЬСЯ ОБИРАТИ РІВЕНЬ СКЛАДНОСТІ МІСІЙ ІЗ ЧАРІВНИМ ДЖОЙСТИКОМ

Уявіть, що ви хочете допомогти тваринам або зробити щось корисне для світу. Це чудова ідея! Але щоб вона не залишилася просто мрією, важливо знати, з чого почати. Маленькі, проте реальні дії важливіші за великі, але нездійсненні плани!

Ціль має бути як пригода — складна, але не занадто. Це як цікава подорож на велосипеді до красивого озера. Трохи втомлюєтеся дорогою, але точно впораєтесь і будете пишатися собою, насолоджуючись краєвидами!

ЦІКАВА ПРИГОДА — СКЛАДНА, АЛЕ РЕАЛЬНА!

Невдалі приклади

- ✗ Хочу самостійно побудувати великий притулок для безпритульних тварин.
- ✗ Перевезу всіх собак з притулку додому.
- ✗ Допоможу всім котам знайти домівку.
- ✗ Годуватиму всіх безпритульних тварин міста.

Вдалі приклади

- ✓ Виготовлю разом із братом дві мисочки для води для безпритульних тварин.
- ✓ Наливатиму туди чисту воду двічі на тиждень протягом літа.

Уявіть, що у вас є чарівний джойстик, що допомагає визначати та обирати рівні складності.

ВИЗНАЧТЕ РІВНІ СКЛАДНОСТІ МІСІЙ ТА ОБЕРІТЬ РІВЕНЬ ДЛЯ СЕБЕ, ЯКЩО:

1 → 3 це про рівень складності:

1 рівень – ціль, що потребує найменше сил та часу

3 рівень – ціль, що потребує найбільше сил та часу

Доповніть рівні для трьох місій своїми ідеями та подумайте який рівень могли б обрати для себе.

*Цю місію можна проходити самотійно або у команді!

ДОПОМОГТИ БЕЗПРИТУЛЬНОМУ СОБАЦІ

1. Годувати безпритульного собаку біля дому раз на тиждень
2. ...
3. Створити будиночки для безпритульних тварин та щодня приносити їжу та воду.

ДОПОМОГТИ ТВАРИНАМ У КОНТАКТНИХ ЗООПАРКАХ

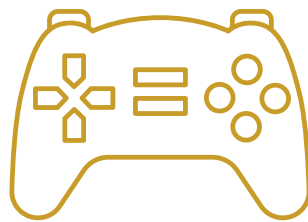
1. Не ходити в контактні зоопарки.
2. Намалювати малюнок про захист тварин.
3. ...

СТАТИ СУПЕРПІКЛУВАЛЬНИКОМ ДЛЯ СВОГО СОБА ЧИ КІШЕЧКИ

1. Не ходити в контактні зоопарки.
2. Намалювати малюнок про захист тварин.
3. ...

ТАК ТРИМАТИ!

Чарівний джойстик вже у ваших рюкзаках героїв
Тепер ви зможете вправно визначати та обирати
рівень складності місій і прокачувати себе
поступово!

**ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ,
ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:**

1. Чи були у вас ситуації, коли ви хотіли зробити щось важливе, але це здавалося надто складним? Якби ви тоді мали чарівний джойстик, який би рівень ви обрали, щоб почати?
2. Як ви можете використовувати цю навичку для досягнення своїх мрій? Наприклад, якщо ви хочете навчитися грати на музичному інструменті або малювати, з якого рівня ви почали б?
3. Якби ви мали чарівний джойстик у повсякденному житті, які три рівні залученості ви створили б для себе? Наприклад, у спорті, навчанні чи спілкуванні з друзями.

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

МІСІЯ 10: ВИЛІКУЙТЕ ДЕРЕВО-ВИКЛИК ДО НАЙГЛИБШИХ КОРЕНІВ

*Проходження можливе лише за наявності чарівного скла “З ЧОМУ”

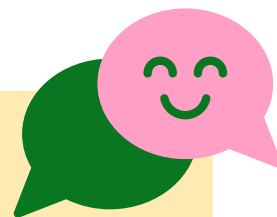
Уяви, що виклик – це дерево, що потребує лікування

Виклик — це ситуація, що потребує змін. Тварини стикаються з багатьма викликами, але ви можеш стати частиною рішення!

Причини викликів криються у коренях, а **наслідки** – небезпечні плоди. Лікування важливо починати із коренів, щоб вилікувати усе дерево. Водночас плоди теж потребують нашої уваги, адже їх треба зробити безпечними, а може навіть смачними та корисними!

КОМАНДНІ МІСІЇ:

Цей інструмент-навичку також можна використовувати в команді!

СПРОБУЙТЕ СЕБЕ В РОЛІ ЧАРІВНОГО ЛІКАРЯ ТА ПРОВЕДІТЬ ОБСТЕЖЕННЯ ЧОТИРЬОХ ПРОБЛЕМ-ВИКЛИКІВ.

ПРИЧИНИ-КОРЕНІ

Брак знань

...

...

...

ПРОБЛЕМА-ВИКЛИК

Багато людей купують собак та котів замість того, щоб брати їх з притулків.

Влітку безпритульним тваринам складно знайти воду.

Деякі люди тримають собак на вулиці та на ланцюгу.

У контактних зоопарках тварини страждають через постійний стрес від людей.

НАСЛІДКИ-ПЛОДИ

Притулки переповнені.

На вулицях багато безпритульних чотирилапих.

...

...

Коли базове обстеження закінчено, діставайте з рюкзачків героїв чарівне скло «**3 ЧОМУ?**»

Чарівне скло можна використовувати по-різному! Ним можна дивитися як всередину себе, так і на світ навколо. Воно допоможе вам побачити та вилікувати найглибші корені та врятувати все дерево-виклик!

З таблички обстеження, оберіть один з чотирьох викликів, що вас найбільше хвилює.
Поставте запитання «Чому?» тричі, щоб знайти глибокі корені.

Приклад виклику

на вулицях велика кількість безпритульних котів та собак

Чому їх багато?

Тому що люди залишають їх на вулиці

Чому люди залишають тварин?

Бо не знають, як про них піклуватися.

Чому вони не знають, як піклуватися?

Бо їх цього ніхто не навчив.

А тепер ваша черга! Оберіть виклик і подивіться як глибоко ви дістанетесь:

Приклади

чому.../ чому.../ чому... чому.../ чому...

Кожна з цих відповідей допоможе знайти новий спосіб розв'язати проблему!

Наприклад, ви можете створити цікаві уроки або розповісти друзям, як важливо піклуватися про тварин!

Тепер ви знаєте, що справжні виклики — це не просто те, що видно на поверхні.

Вони мають глибокі причини, і тільки той, хто шукає відповіді, може щось змінити!

Використовуйте свою нову суперздатність не тільки в місіях з порятунку тварин, а й у своєму житті.

Ви вже змінюєте цей світ на краще!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Чи були у вас ситуації, коли ви бачили якусь проблему, але не відразу розуміли, чому вона виникла? Якби ви тоді використали б чарівне скло “З ЧОМУ”, до яких висновків дійшли б?
2. Чи допомагає цей метод у спілкуванні з друзями? Якби у вас стався конфлікт із другом, як би ви могли знайти справжню причину та виправити ситуацію?

STEM БЛОК (ПРО + ТЕО + С30)

МІНІМІСІЯ 11: ЗНАЙДІТЬ ЧАРІВНІ РІШЕННЯ ІЗ ГЕНЕРАТОРОМ ТА ФІЛЬТРОМ ІДЕЙ

ГЕНЕРАТОР ІДЕЙ: ВІН ВЖЕ ВСЕРЕДИНІ ТЕБЕ!

Мозок людини виробляє достатньо електроенергії, щоб жити маленьку лампочку Приблизно 20 Вт у будь-який момент (Balasubramanian, 2021, PMID: 34341108)

Уявіть, що ви можете зробити все, що завгодно!!!

Оберіть проблему-виклик для порятунку тварин з мінімісії 10 та запишіть щонайменше 10 ідей для її вирішення!

Напишіть кожну ідею на окремому маленькому аркуші паперу.

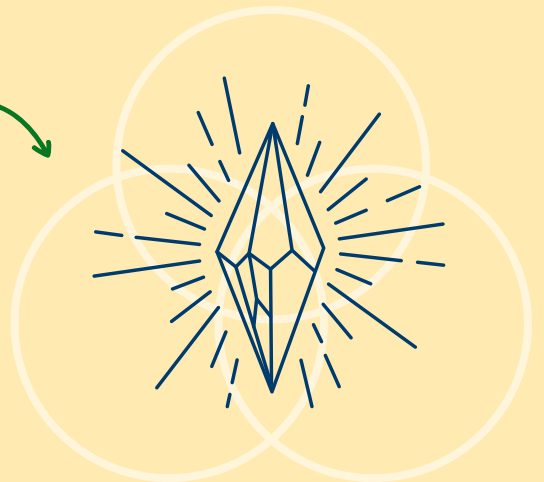
ФІЛЬТР ІДЕЙ: ЗНАХОДЖЕННЯ СКАРБІВ

Вибір ідей залежить від реальності, в який ви перебуваєте.

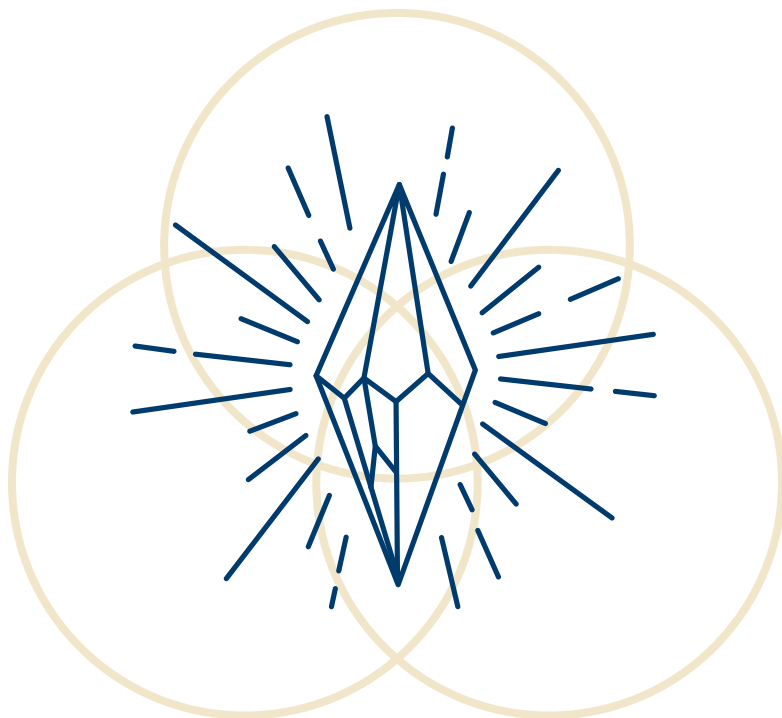
З усіх ідей виберіть ті, що підходять за цими пунктами:

- **Допомагає тваринам**
- **Можемо реально зробити: вистачає здібностей та ресурсів**
- **Має цікавість та надихає**

Вітаємо! Ви відкрили головний секрет героїв — усі великі зміни починаються з ідеї!

Кожна ваша ідея може стати реальністю, якщо додати трохи дій!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ ЦІ ЧАРИ СТАЛИ ЧАСТИНКОЮ ВАШОГО ЖИТТЯ:

1. Як ви можете використати ці чарівні інструменти у повсякденному житті? Наприклад, коли вам потрібно знайти, як провести час із друзями, вирішити суперечку або зробити щось цікаве вдома.

ВІТАЄМО!

ВИ ОФІЦІЙНО СТАЛИ ЧАРІВНИМИ ГЕРОЯМИ ДЛЯ ТВАРИН

Тепер у вашому чарівному рюкзаку є все,
що потрібно **для справжніх добрих справ**.
І цей рюкзачок залишиться із вами назавжди!
Головне частіше до нього зазирати

Ви готові до нових викликів!

Тепер ваші добрі вчинки можуть ставати ще
потужнішими, змінюючи життя тварин, природи
та людей навколо!

Справжні виклики та місії вже чекають на вас!

Обирайте наступну пригоду героїв для тварин:

1. Місія догляду: Якби мій улюбленець умів говорити
https://docs.google.com/document/d/1F21Co1X-E8TH6s4iLQY_kgNt4SNvsuio7VhbEcu1txM/edit?usp=drive_link
2. Місія порятунку: Врятуй життя тварин, що поряд
https://docs.google.com/document/d/11uTtaj2oRwTLpxjNNP7v7_YTOg0AE5p5j-O8pT20a6Y/editusp=drive_link
3. Казкова місія історій свободи тварин
https://docs.google.com/document/d/1epDp4D7hw_3yz7HGLxpK7iH6TPkF9E2RBXmoNmW6C14/editusp=drive_link

ПОКРОКОВА ІНСТРУКЦІЯ ДОПОМОГИ ІЗ КОРИСНИМИ ЗАПИТАННЯМИ: ЯК ВИ МОЖЕТЕ СТАТИ ЧАСТИНОЮ РІШЕННЯ БУДЬ-ЯКОГО ВИКЛИКУ?

ДОСЛІДЖУЙТЕ! ВПЛИВАЙТЕ НА ІНШИХ! ДІЙТЕ!

ДОСЛІДЖУЙ З НАЯВНИХ ДЖЕРЕЛ АБО ІЗ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ

- **Чи** достатньо відомо про виклик?
- **Як** можна дізнатися більше про виклик?
- **Якщо** про виклик відомо мало, як можна дослідити навколишній світ, щоб дізнатися більше?

СТАНЬТЕ ГОЛОСОМ ТВАРИН: ДОПОМАГАЙТЕ ІНШИМ
ДІЗНАВАТИСЯ БІЛЬШЕ ПРО ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ

- **Чи** достатньо про це знають люди?
- **Хто** вже розповсюджує інформацію про цю проблему?
- **Передати інформацію** можна по-різному: текст, малюнок, голос, аудіо, відео, гра, виступ. Як ще можна?
- **Придумайте**, у які способи ви можете привернути увагу інших та допомогти їм дізнатися більше?

ДОПОМАГАЙТЕ ТВАРИНАМ ОСОБИСТО!

Це про дії, які тут і зараз напругу допомагають конкретним тваринам.
Наприклад, люди:

- **Доглядають** за тваринами у притулках.
- **Збирають кошти** для притулків у дуже різні способи від соцмереж до благодійних івентів (подій, ярмарків).
- **Підгодовують** безпритульних тварин біля дому.
- Регулярно збирають сміття на природі.

Коли будете готові діяти, щоб знайти ідеальний варіант для себе, поставте собі запитання:

- **Які** конкретні дії вже виконуються?
- **Що б** ви могли зробити вже зараз у вашій школі, районі, місті, країні, світі?
- **Оберіть конкретні дії, які можете зробити саме ви!**

МІСІЯ ДОГЛЯДУ: «ЯКБИ МІЙ УЛЮБЛЕНЕЦЬ УМІВ ГОВОРИТИ»

ЦІЛЬ МІСІЇ:

Зрозуміти, що домашні улюбленці мають свої потреби, почуття та «мову», яку можна навчитися розуміти. Вчимося дбати про вихованців з любов'ю та відповідальністю.

ВХІД У МІСІЮ

РОЗМИНКА УЯВИ:

Уявіть, що ваш улюбленець чи інша тварина раптом заговорила!

Дайте відповідь на декілька запитань.

Що б він сказав вам зранку?

Як він описав би свій день?

Як він почувається, коли ти поряд?

Як думаєте, чи подобається його ім'я?

Що він розповів би про свою улюблену іграшку?

Як би ваш улюбленець попросив у вас допомоги, коли йому щось не подобається?

Що він розповів би про свою улюблену гру?

Пофантазуйте глибше

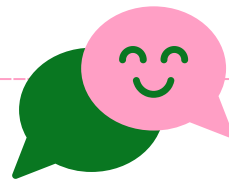
Якби тварина пішла до школи, які уроки вона хотіла би відвідувати? Чому?

Якби домашні улюбленці могли писати листи, що б вони написали людям?

Які емоції відчувають тварини, коли вони нагодовані, доглянуті та здорові? Поясніть чому.

Досліджуйте:

У цій частині ви дізнаєтесь більше про догляд за тваринами

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

Що потрібно тваринам найбільше?

Тварини – не іграшки! Вони живі, мають почуття, і їм щодня потрібні щонайменше ці 5 пунктів догляду:

ЧИСТА ВОДА – ТАКА, ЩО МИ П'ЄМО САМІ!

- Де вдома могла б стояти чи стоїть мисочка із водою для улюбленця?
- Чому саме там?
- Яку воду слід туди наливати?

ЯКІСНЕ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ!

Тваринам необхідна їжа, відповідна до виду тварини, її ваги, стану здоров'я та смаків.

→ [Пройдіть квіз "Чим годувати собаку?"](#)
Перевірте себе та дізнайтесь точну інформацію

ДОМАШНІ УЛЮБЛЕНЦІ – ЦЕ ТІ, ЩО ЖИВУТЬ ВДОМА ІЗ НАМИ

Тож, в першу чергу тваринам необхідний люблячий дім!
Але чи знали ви, що помешкання має бути правильно облаштоване для кожного?

Навіть вдома улюбленцям потрібне **тепле та безпечне** місце, де вони можуть відпочивати. Затишок, безпека та особисті речі дуже важливі для гарного настрою і повноцінного життя. Цей куточок – ніби власна кімната вашого вихованця.

Поміркуймо, які речі будуть корисні для облаштування особистого місця для кота, а які – для собаки?

Уявіть та намалюйте, якими ці місця можуть бути?

Поділіться та обговоріть із класом.

Особисте місце для кота

Особисте місце для собаки

ЛЮБОВ, ГРА ТА УВАГА!

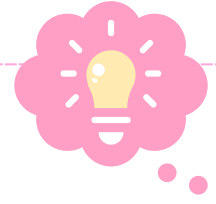
Як це могло б виглядати у житті?

Наведіть 5 способів проявляти любов та увагу до своїх улюбленців!

ПРОГУЛЯНКИ ТА ІНШІ ЦІКАВІ ФІЗИЧНІ АКТИВНОСТІ!

Наведіть 3 приклади місць для прогулянок із собакою та 3 гри для улюбленців.

ТАКОЖ ДОМАШНІ УЛЮБЛЕНЦІ ПОТРЕБУЮТЬ:

- **Регулярної обробки** від паразитів, зокрема бліх та кліщів;
- **Щеплення;**
- **Ветеринарні огляди та постійний догляд;**
- **Чіпування** (як паспорт!) – щоб їх могли знайти, якщо загубляться;

Що ще?

ДОДАТКОВІ ПИТАННЯ

(+1 ДО НАВИЧОК ДОГЛЯДУ ЗА КОЖНУ ВІДПОВІДЬ):

- Як би почувався улюбленець, якби його не годували цілий день?
- Чому настільки важливо регулярно перевіряти стан здоров'я тварини?
- Як зрозуміти, що тварина налякана?
- Що станеться, якщо улюбленець залишиться сам надовго?

МАТЕМАТИЧНИЙ БЛОК (МАО)

РАХУЙТЕ ДЛЯ ТВАРИН

Любов до улюбленців — це не лише обійми й ніжність. Це також розуміння того, що їм потрібно, коли та скільки.

Перед вами — математичний маршрут догляду за улюбленцем! Кожне мінізавдання — як місія доброго друга: скільки треба їжі, води, грошей або часу, щоб тварина була щасливою.

Готові рахувати з турботою про своїх тварин?

ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ ДОГЛЯДУ:

1

КІЛЬКІСТЬ МИСОЧОК

У вас є 3 собаки. Кожному треба поставити миску з водою та миску з кормом. **Скільки всього мисок потрібно?**

2

ЗАПАС НА ТИЖДЕНЬ

Ваша кішка з'їдає 2 пакетики вологого корму (паучів) на день. **Скільки пакетиків вона з'їсть за 7 днів?**

3

БАГАТОРАЗОВЕ ХАРЧУВАННЯ ЦУЦЕНЯТИ

Ваше цуценя їсть 4 рази на день. **Скільки разів він поїсть за 3 дні?**

4

КІЛЬКІСТЬ ВІТАМІНІВ

Ваш кіт щодня отримує 2 вітамінки. **Скільки вітамінок потрібно на 5 днів?**

5

ГРАФІК ПРОГУЛЯНОК

Дорослого собаку вигуляють 2 рази на день. **Скільки прогулянок буде за 3 тижні?**

ПРОСУНУТИЙ РІВЕНЬ ДОГЛЯДУ:

6

ГОДИНИ ТУРБОТИ

Якщо один кіт потребує 25 хвилин догляду на день, то скільки хвилин витратиш на 3 котів за 5 днів? (Можна перевести у години!)

7

ВАРТІСТЬ КОРМУ

1 кг корму коштує 260 грн. На тиждень потрібно 2,5 кг.
Скільки коштуватиме корм на тиждень?

8

ЩЕПЛЕННЯ У КЛІНІЦІ

У притулку живе 12 собак. Якщо кожному потрібно зробити щеплення, а одне коштує 750 грн, то яка буде загальна сума?

9

КОРМ ДЛЯ КІЛЬКОХ ТВАРИН

Ваша менша кішка з'їдає 50 г, а велика кішка — 85 г на день.
Скільки грамів корму потрібно на 1 день для двох? А на 5 днів?

10

ЗАПАСИ КОРМУ

Ви купили 3 упаковки корму по 2 кг.
Якщо кіт з'їдає 50 г на день, на скільки днів вистачить цього запасу?

ДОДАТКОВЕ ЗАВДАННЯ (ЗА БАЖАННЯ):

Якщо у вас є домашній улюбленець, з'ясуйте, яким кормом він або вона харчується. Порахуйте кількість корму, що потрібна вашим улюбленцям на день, на тиждень та на місяць.

НАВИЧКУ РОЗРАХУНКІВ ПРОКАЧАНО (+5)

Нову навичку відкрито:

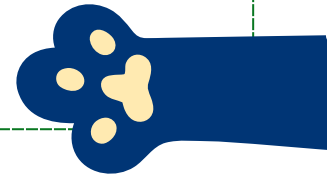
«Підрахунок речей, необхідних для щасливого життя улюбленця»!

Коли ми рахуємо вагу корму чи вартість лікування — ми вчимося відповідальності.

Іноді навіть найпростіші приклади вчать нас найважливішого: як бути другом для тих, хто не говорить словами, але промовляє до нас серцем.

Дякуємо вам, що зростаєте добрими та мудрими!

СТАНЬТЕ ГОЛОСОМ ТВАРИН:

Допоможіть іншим дізнаватись більше про догляд за чотирилапими друзями

МИСТЕЦЬКИЙ БЛОК (МИО)

СТВОРІТЬ КОРОТКИЙ КОМІКС «РОЗМОВА З МОЇМ УЛЮБЛЕНЦЕМ»

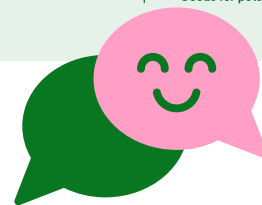
Створіть маленьку історію, де улюбленець розповідає про найщасливіший день свого життя. Покажіть три моменти його дня (ранок, день, вечір) та його діалоги з вами, іншими членами родини чи тваринами.

ранок	день	вечір

Поділіться з класом! Разом у вас може вийти яскрава колекція щасливих історій ваших улюбленців

СПІЛЬНИЙ АРТ ЗАДЛЯ ТВАРИН

Усім класом створіть спільний плакат або артінсталяцію на тему турботи про домашніх улюбленців

1. ЗБЕРІТЬ ПОТРЕБИ ВАШОГО УЛЮБЛЕНЦЯ

- **оберіть одну або більше важливих речей для тварини** (наприклад, «чиста вода»);
- **намалюйте або зліпіть її;**
- **додайте коротке пояснення** (Наприклад, “Мій улюбленець хоче чистої води щодня”);
- **беріть усі частини разом.**

2. «ЕМОЦІЇ УЛЮБЛЕНЦІВ»

Намалюйте, як виглядає ваш улюбленець, коли він щасливий, сумний і наляканий. У яких ситуаціях він може так почуватися? **Додайте до плаката або інсталяції.**

3. «ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКА»

Намалюйте предмети, які допомагають підтримувати тварину здоровою та в безпеці (наприклад: повідець, нашийник, щітка для шерсті, переноска для ветеринара).

**Ваш арт – подарунок для майбутніх господарів,
щоб навчити їх бути турботливими!**

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

ВПЛИВАЙТЕ ЗА МЕЖАМИ КЛАСУ: «ДОБРО ДЛЯ ТВАРИН»

Ідеї для добрих справ:

- ✓ Щодня грати з домашнім улюбленцем не менше десяти хвилин.
- ✓ Наповнити мисочку водою для бездомних тварин у дворі.
- ✓ Принести в притулок корм та стару ковдру.
- ✓ Намалювати комікс «Як дбати про тварин ». Зробити цифрову версію (відсканувати чи сфотографувати), а оригінал можна подарувати молодшому другу.

Додай три своїх ідеї із Генератором та Фільтром Ідей!

- **Уявіть, що ви можете зробити все, що завгодно!!!
Що б ви зробили для тварин у реальному житті?**

Напишіть кожну ідею на окремому маленькому аркуші паперу.

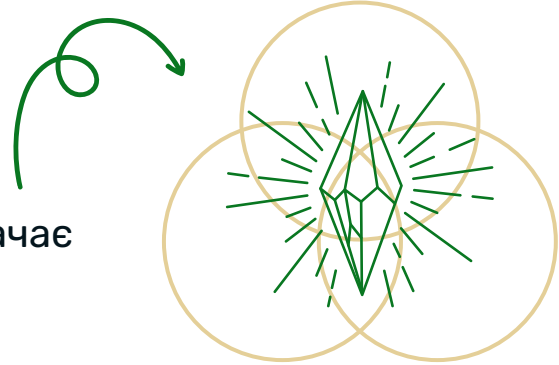

• Фільтр ідей: пошук скарбів.

Вибір ідей залежить від реальності, в який ви перебуваєте.

З усіх ідей виберіть ті, що відповідають таким критеріям:

- Допомагає тваринам.
- Можемо реально зробити: вистачає здібностей та ресурсів.
- Цікаво та надихає.

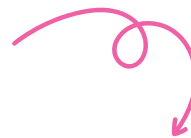

Якісь ідеї можна зменшити та зробити більш реальними!

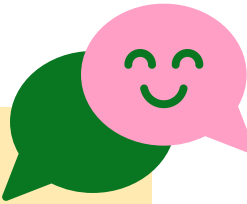
Оберіть одну ідею, яка найбільше запалює саме ваше серце, та перетворіть її на чарівну «серію» догляду за вашим улюбленцем!

- Якою буде ваша ціль? Що саме ви робитимете?
- Як часто та як довго ви це робитимете? Раз на тиждень? Щодня? Кілька разів на день?
- Скільки триватиме ця «серія»? День? Тиждень? Чи довше?

НАПИШІТЬ СВОЮ ЧІТКУ ЦІЛЬ НА ЦЮ МІСІЮ ДОГЛЯДУ:

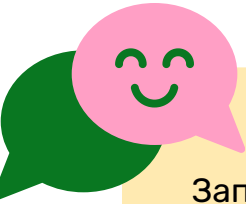

1. _____
2. _____
3. _____

КОМАНДНІ ІДЕЇ:

Організувати мініярмарок для збору корму, ліків чи інших необхідних речей для притулку. Або ж вигадати інші спільні дії, які запалюють.

ІДЕЯ ДЛЯ РОДИНИ:

Започаткувати вдома традицію «час улюбленця», коли вся сім'я приділяє додаткову увагу своєму улюбленцю.

- Ваша подорож у світ турботи ще не завершується — вона тільки починається.
- Ваша любов має силу змінювати життя — щодня, крок за кроком.
- Ваша увага здатна дарувати радість тим, хто залежить від нас.

Ви — не просто учні.

Ви — друзі.

Ви — голос.

Ви — світло для тих, хто не говорить.

Продовжуйте сяяти !

Дійте. Творіть. Надихайте інших.

**Адже турбота — це не просто вміння.
Це вибір. І ви вже його зробили!**

ЗРОБІТЬ ПАУЗУ ДЛЯ СЕБЕ ТА ПОДИВІТЬСЯ У ДЗЕРКАЛО ДОСВІДУ

- **Що** нового ви дізналися? Як це вплине на ваше щоденне життя?
- **Що** ви зрозуміли про свої почуття після цієї місії?
- **Чи** змінилося ваше ставлення до домашніх улюбленців? Як саме?
- **Як** можна краще розуміти почуття тварин, якщо вони не вміють говорити словами?
- **Чому** важливо допомагати тваринам, навіть якщо вони вам незнайомі?
- **Яку** одну добру справу для тварин ви можете зробити вже сьогодні?

МІСІЯ ПОРЯТУНКУ:

ВРЯТУЙТЕ ЖИТТЯ ТВАРИН, ЩО ПОРЯД

На вулицях наших міст і сіл живуть тварини, які не мають дому. Вони мовчки шукають їжу, тепло та хоч трохи людської доброти. Вони не можуть розповісти про свій біль словами — лише очима, лише поглядом.

Але іноді герої не носять плащів. Вони носять воду в старій мисочці, тепло — в коробці з-під взуття, а любов — у серці.

**У цій місії ви відкриєте свою суперсилу:
здатність бачити те, що інші не помічають,
та рятувати тих, хто поруч.**

ЦІЛІ МІСІЇ

- Побачити світ очима тварини, відчувати їхні потреби та знайти рішення, які справді допомагають.
- Переосмислити, як звичні речі, від пляшки до слова, можуть стати інструментами добра
- Перетворити турботу на дію: створити власний проект допомоги.

ДОСЛІДЖУЙ З НАЯВНИХ ДЖЕРЕЛ АБО ІЗ НАВКОЛИШНЬОГО СВІТУ

- **Уявіть**, що ви стали маленьким собакою.
Як би виглядав ваш день на вулиці? Що б ви шукали?
- **Уявіть**, що ви чарівники, які можуть подарувати тваринам одну нову річ. Що це буде?
- **Як** ви розумієте слово «порятунок»? Що воно для вас означає?
- **Чи бачили** ви колись тварину, яка виглядала самотньою?
Про що ви тоді подумали?
- **Що робить** людину другом для тварин?
- **Чому**, на вашу думку, деякі тварини опиняються на вулиці?

ПРИРОДНИЧО-СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК (ПРО + СЗО)

Досліджуйте: у цій частині ви дізнаєтесь більше про життя безпритульних тварин у містах та селах.

В населених пунктах живуть не лише люди, а також домашні й навіть дикі тварини. На жаль, нерідко можна зустріти тварин, які не мають домівки. Ці безпритульні тварини народилися на вулиці або залишилися без сім'ї.

Ще у 2021 році Україна входила в топ-10 країн за кількістю безпритульних тварин. Проте, якщо люди рятуватимуть тварин з вулиць замість того, щоб купувати, та добре дбатимуть про них, цю проблему може бути вирішено!

Проте, поки безпритульні коти та собаки все ще на вулицях, дізнаємось більше про їхнє життя та способи допомогти їм!

ПОРИНЬТЕ У ПРИГОДИ ЗАГУБЛЕНОГО СОБАКИ У ВЕЛИКОМУ МІСТІ!

Пам'ятайте про
“Дихання спокою”

Навіщо?

- Для того, щоб заспокоїти хвилювання перед або під час перегляду чи виконання завдання.
- Для того, щоб зробити паузу, «перезавантажитися».

Як робити?

- Зупиніться.
- Зробіть повільний вдих через ніс.
- Уявіть, що вдихаєте світло, спокій, добро.
- Повільно видихніть через рот, ніби випускаєте напругу, тривогу, зайвий шум.
- Повторіть тричі.

Можна заплющити очі,
якщо так легше уявляти.

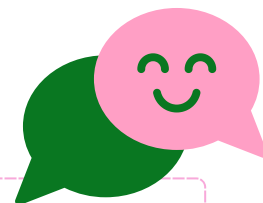
Тут можна подивитись відео очима собаки.

Як думаєте, що на нього чекає?

ДОСЛУХАЙТЕСЬ ДО СВОЇХ ПОЧУТТІВ ТА ПОДІЛІТЬСЯ НИМИ З КЛАСОМ

- Як ви почуваетесь після перегляду?
- Як ви думаєте, чому автори створили це відео?
Яку головну ідею вони хотіли донести?
- Якби ви могли змінити щось у цьому відео або додати,
що б це було?

Почуйте голос тварин своїм серцем:

**ВИКЛИКИ, ІЗ ЯКИМИ
СТИКАЮТЬСЯ ТВАРИНИ
У МІСТАХ ТА СЕЛАХ**

ПОШУК ЇЖИ

ПОШУК ВОДИ

ПОШУК ТЕПЛОГО
МІСЦЯ ВЗИМКУ

ПОШУК ПРОХОЛОДНОГО
МІСЦЯ ВЛІТКУ

ШУМ, ГОЛОСНІ ЗВУКИ

ЗАХВОРЮВАННЯ

ЯКІ ЩЕ?

**ЩО ТВАРИНИ ВІДЧУВАЮТЬ
У МОМЕНТИ, КОЛИ
СТИКАЮТЬСЯ З ВИКЛИКОМ?**

МИСТЕЦЬКИЙ БЛОК (МИО)

Намалюйте потреби
безпритульних тварин

Взимку	Влітку

Поділіться з іншими та доповніть одне одного!

1

НЕ МОЖНА БУТИ ЖОРСТОКИМ

Це не тільки про заборону бити тварину, а й кричати, тримати в поганих умовах, перевозити без води, закривати в спеку в машині.

2

ТВАРИНУ НЕ МОЖНА ДАРУВАТИ ЯК ІГРАШКУ

Наприклад, дарувати кошеня як приз у розіграші – заборонено.

3

ПОВІДЕЦЬ ТА ШЛЕЙКА АБО НАШИЙНИК – ЦЕ БЕЗПЕКА

Вони захищають, як твого чотирилапого друга, так і інших. Як саме?

4

НЕ МОЖНА ЖЕБРАКУВАТИ З ТВАРИНОЮ

Особливо, якщо вона хвора чи без дому. Це – не допомога.

5

ЗАБОРОНЕНО РОБИТИ ФОТОСЕСІЇ З ДИКИМИ ТВАРИНАМИ

Вони бояться, а люди змушують їх стояти, сидіти або тримають на ланцюгу для фото. Це шкодить їм.

6

ЗНУЩАННЯ КАРАЮТЬСЯ

Якщо людина мучить тварину, її можуть оштрафувати, покарати, і вона не матиме права більше утримувати жодної тварини.

7

**НЕ МОЖНА ВБИВАТИ ТВАРИН,
ЩОБ ЗМЕНШИТИ ЇХ КІЛЬКІСТЬ**

Є добрі способи: стерилізація, притулки, догляд.

8

**МІСТА ТА СЕЛА МАЮТЬ
ЗАХИЩАТИ ТВАРИН.**

Влада може заборонити пересувні зоопарки та охороняти рідкісних тварин.

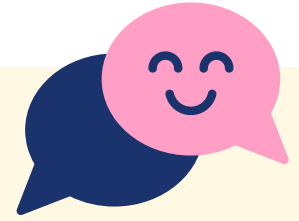
Чому це важливо?

Бо тварини — як ми. Вони відчують радість, страх, біль, любов. Але вони не можуть сказати словами:

"Мені боляче" чи "Я хочу пити".

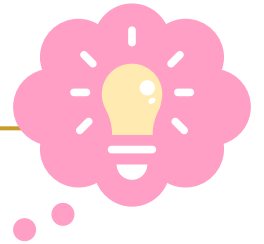
Цей закон — це голос, який говорить за них.

ПОМІРКУЙТЕ ТА ОБГОВОРІТЬ РАЗОМ:

- Як ви вважаєте, чому не можна залишати собаку в машині на спеці?
- Чому не варто дарувати тварину комусь?
- Що б ви зробили, якби побачили, що хтось ображає тварину?
- Як ви самі можете допомогти тваринам у своєму місті чи селі?
- Уявіть, що тварини могли б створити закон власноруч. Що б вони в нього вписали?

STEM БЛОК (ПРО + ТЕО + СЗО)

Впливайте на інших та дійте: «Місто для всіх».

**Як зробити міста комфортнішими для всіх,
включно з безпритульними котами та собаками?**

РОЗМИНКА ПЕРЕД МІСІЄЮ:

Уявіть, що ви живете у багатоповерховому будинку, в якому є **підвал** та **велике подвір'я**. У вашому дворі живуть **троє безпритульних котів**, яких ви підгодовуєте. Наближається зима і на вулиці стає занадто холодно для тваринок.

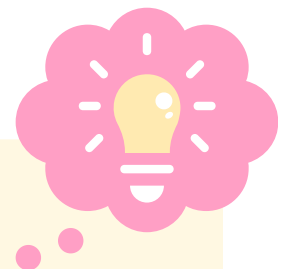
Які 3 речі можна зробити, щоб допомогти котам пережити зиму?

Справжня місія: Врятуйте життя тварин у спеку

Чи буває так, що влітку вас дуже мучить спрага? Тваринам теж необхідно пити, тому влітку **найвищим пріоритетом є вода**. Ви можете стати чарівним порятунком для тварин!

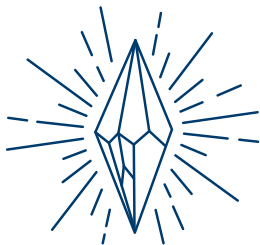
Надихніться коротким Тік-ток відео від UAnimals про допомогу тваринам втамувати спрагу!

→ <https://vm.tiktok.com/ZMB56Yo2f/>

Вода – це база: Інженерна магія над предметами.

- Погляньте на звичні предмети по-новому, щоб сконструювати поїлки.
- Згенеруйте свої ідеї та дизайни поїлки для безпритульних тварин.

Перетворюйте предмети навколо себе на чарівні із «Філософським каменем»!

З давніх-давен алхіміки шукали спосіб перетворювати звичні речі на щось нове. За легендою одним з таких магічних інструментів був «Філософський камінь»

У вас вже є «Філософський камінь»! Тільки це на камінчик, **а здатність дивитися на речі з різних боків, помічати цікаві деталі та вигадувати нові способи застосування звичних речей.**

Використайте свій «філософський камінь», щоб створити поїлочки для тварин!

Важливо: створюючи мисочки для тварин, переконайтеся, що на них немає гострих кутів, аби тварини не могли поранитися під час їжі

Чи може порожня консервна банка стати безпечною поїлочною?

Подивиться на ці предмети. Чи можна їх використати, щоб допомогти безпритульним котам та собакам втамовувати спрагу? Як саме? Чи безпечні вони?

Пластиковая пляшка 1-2 л	Горщик для квітів	Одноразовий контейнер з-під їжі
Старий казан або каструля	Стара миска з тріщиною (яку вже не можна використовувати вдома)	Пластиковая пляшка 5 л
Спеціальна мисочка з зоомагазину	Тетра-пак від соку або молока	Старі скляні банки (з-під кави, огірків, варення)

Оберіть три варіанти, які можна використати та які вам найбільше подобаються. Додайте свої, якщо хочете! Подивіться на них ще ближче

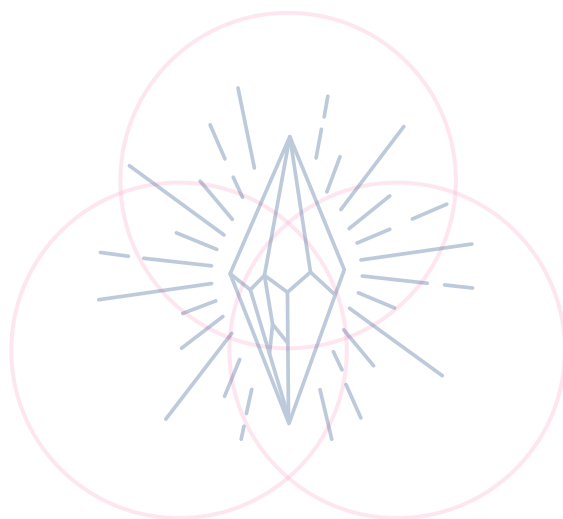
Предмет	Які сильні та слабкі сторони кожного варіанту? Що буде, якщо я оберу цей предмет?
1.	
2.	
3.	

Пропустіть обрані варіанти через фільтр ідей, щоб знайти справжній скарб!

З усіх ідей виберіть ті, що найкраще відповідають цим критеріям:

- Дійсно допомагає тваринам.
- Можете реально зробити: вистачає здібностей та ресурсів.
- Цікаво та надихає

Перша поява вашого винаходу в реальному житті!

ВАРІАНТИ ПЕРШОЇ ПОЯВИ. ОБЕРІТЬ СВІЙ ТА ВТІЛЬТЕ У ЖИТТЯ!

- Малюнок на окремому аркуші;
- Модель із пластиліну;
- Реальна перша модель поїлочки;
- Твій варіант

Додайте:

- наліпку або напис.
Наприклад: «Для кота. Не проливати. З любов'ю»
- короткий опис своєї моделі, інструкції зі створення та використання

Зробіть спільну виставку у класі чи в школі!

«Чарівні способи напоїти тварин» або будь-яка ваша спільна назва!

Покажіть рідним свій малюнок чи модель!

ЯКЩО ХОЧЕТЕ СТВОРИТИ ПОЇЛОЧКУ ДЛЯ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН...

Подумайте:

- Де можна її поставити? Чому?
- Яким шляхом ви поповнюватимете воду?
- Як часто зможете поповнювати воду?
- Яким способом та як часто ви зможете мити мисочку?
- Хто може вам допомогти?

Обговоріть свої ідеї з рідними.

ВІТАЄМО!

**ВИ ПРОЙШЛИ ОСОБЛИВУ ПОДОРОЖ.
НАВЧИЛИСЯ БАЧИТИ ТИХ,
КОГО РАНІШЕ МОГЛИ НЕ ПОМІЧАТИ.**

Тепер ви знаєте: **допомога — це не обов'язково щось велике.**
Іноді вона в мисочці з водою, у коробці, яку ви принесли
для затишку, або в добрих словах, сказаних уголос.

Ви — ті, хто може змінити для когось день.
А можливо, і все життя.
І ваші добрі дії, навіть маленькі, — це справжня сила.
Ваша суперсила.

Бо любов — це дія. І ви вже знаєте що робити!

ЗРОБІТЬ ПАУЗУ ДЛЯ СЕБЕ ТА ПОДИВІТЬСЯ У ДЗЕРКАЛО ДОСВІДУ

- Що ви відчували, коли дізнавалися більше про тварин, які живуть без дому?
- Яка частина місії найбільше торкнулася ваших сердець? Чому?
- Чи побачили ви для себе щось нове або несподіване у цій місії? Як це вплине на ваше щоденне життя?
- Чи змінилося ваше ставлення до безпритульних тварин після цієї місії? Як саме?
- Якби ви могли сказати одне речення про тварин одразу усім людям на світі, що б ви сказали?
- Уявіть, що врятована тварина може сказати вам одне слово. Яким було б це слово?

КАЗКОВА МІСІЯ

«ІСТОРІЇ СВОБОДИ ТВАРИН»

Інтегрований навчальний матеріал, що охоплює 4 освітні галузі:

- Мовно-літературна (МОВ)
- Природнича (ПРО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МИО)

МІСІЯ ІСТОРІЙ СВОБОДИ

“СТВОРИ ІСТОРІЮ, ЩО ЗМІНЮЄ ЖИТТЯ”

Деякі тварини не народжуються вільними. Їх утримують у цирках, клітках, на ланцюгах. Але навіть у неволі вони мріють про небо, про ліс, про свою маму, яку втратили.

Сьогодні ми розповімо їхні історії. Та, можливо, врятуємо когось — **словом, малюнком, думкою, добром.**

Ця місія — про історії, які ми майже не чуємо. Але вони живуть у казках, у шепоті вітру, в очах тварини.

ЦІЛІ МІСІЇ:

- Навчитися слухати й розповідати історії тварин, які живуть у неволі.
- Відчути, що таке свобода — для себе та для інших істот.
- Розвивати уяву, співчуття та здатність до дій через творчість.

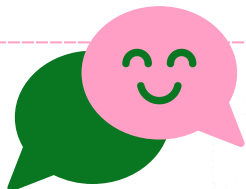

ВХІД У МІСІЮ: РОЗМИНКА.

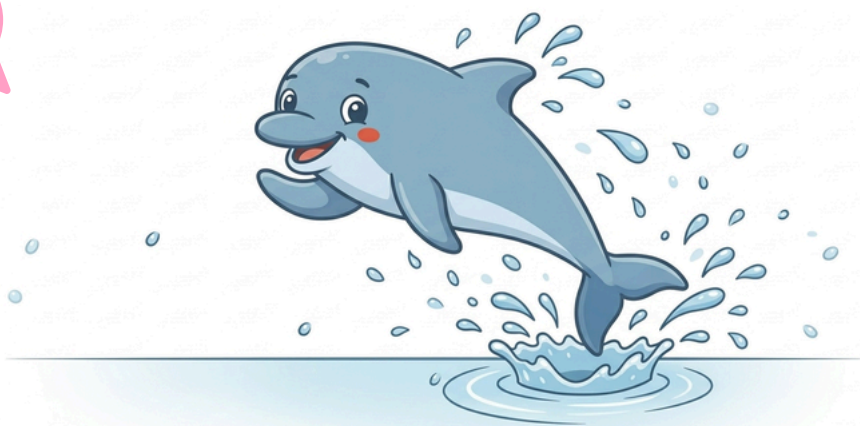
- Чи були ви коли-небудь у цирку, дельфінарії чи контактному зоопарку? Що ви там бачили? Якими були ваші відчуття?
- Що таке свобода? У чому вона може проявлятися?
- Ви коли-небудь бачили сумну або налякану тварину? Що ви відчували у той момент?
- Що робить тварину щасливою? Поділіться своїми думками.
- Чи може добра казка змінити щось у справжньому житті? Як ви це розумієте?

Привіт ДРУЗІ!

З ВАМИ ДЕЛЬФІНКА АЛЬФА

Знаєте, що я
найбільше
люблю у світі?

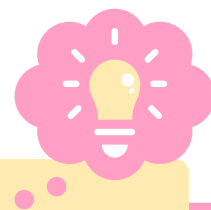

Створювати історії! Казки, відео, малюнки, комікси, анімації, навіть аудіо — усе, за допомогою чого можна розповісти про важливе. Бо історії — це не просто слова чи картинки. **Історії — це магія, яка може торкнутись серця.**

Історії бувають різні. **Веселі й сумні. Смішні й серйозні.** Вони можуть бути написані або **намальовані, розказані або заспівані.**

Але найсильніші — ті,
що створені серцем.
Бо саме вони можуть
змінити думку,
погляд, а іноді — й
цілий світ.

Знаєте, не всі мої друзі дельфіни такі ж вільні, як я. Дехто з них досі живе в неволі, як і **циркові слони, леви чи тигри.** Тому я створила відеоісторії про них — щоб розповісти, як вони живуть, про що мріють і як сильно хочуть бути вільними.

Можливо, якщо цю історію почують люди — вони щось змінять. Або хоча б зупиняться і подумают.
Яка ваша думка? Подивіться та поділіться враженнями!

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО «ДИХАННЯ СПОКОЮ» ПІД ЧАС ПЕРЕГЛЯДУ.

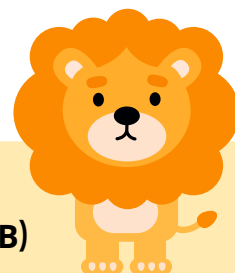
Можна заплющити очі, якщо так легше уявляти.

Навіщо?

- Для того, щоб заспокоїти хвилювання перед або під час перегляду чи виконання завдання.
- Для того, щоб зробити паузу, «перезавантажитися».

Як робити?

1. Зупиніться.
2. Зробіть повільний вдих через ніс. Уявіть, що вдихаєте світло, спокій, добро.
3. Повільно видихніть через рот, ніби випускаєте напругу, тривогу, зайвий шум.
4. Повторіть тричі.

**КОРОЛЕВА АРЕНИ ЧИ
УВ'ЯЗНЕНА У КЛІТЦІ? (1 хв)**

<https://www.facebook.com/UAnimals.Kids/videos/405821202157147>

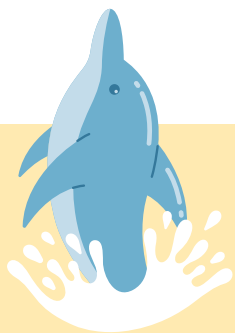
**ПОРИНЬТЕ У КОРОТКІ, ПРОТЕ ДУЖЕ
ІНФОРМАТИВНІ ВІДЕОІСТОРІЇ.**

Під час перегляду по черзі прочитайте текст, що з'являється на екрані. Для зручності відео можна ставити на паузу.

**ДОСЛУХАЙТЕСЬ ДО СВОЇХ ПОЧУТТІВ ТА ПОДІЛІТЬСЯ НИМИ
З КЛАСОМ.**

- Як ви думаєте, що відчуває тигриця або левиця, коли її змушують виступати перед людьми?
- Якби вона могла говорити — що б вона сказала глядачам цирку?
- Як змінився б її день, якби вона жила на волі, у природі?
- Як ви думаєте: чому люди все ще ходять у цирку з тваринами?
- Уявіть, що левиця з відео — ваша подруга. Як ви могли б її підтримати?

ДЕЛЬФІНИ ПІД ЗАМКОМ: ЧОМУ ЇМ НЕ МІСЦЕ СЕРЕД ЛЮДЕЙ? (1 ХВ)

<https://www.facebook.com/UAnimals.Kids/videos/405821202157147>

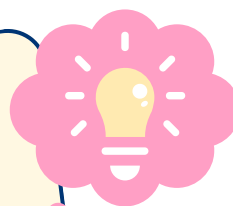

ПОЧУЙТЕ СЕБЕ ТА ПОДІЛІТЬСЯ З ІНШИМИ ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ.

- Як ви гадаєте, з якої причини дельфіни найбільше сумують, коли живуть в дельфінарії?
- Що дельфіни втрачають, коли не можуть плавати в морі?
- Уявіть, що дельфіни з відео стали вільними. Якою б була їхня перша дія на волі?

→ Що ви тепер відчуваєте?

→ Яке одне слово стало головним у вашому серці після цих історій?

Яке 1 речення ви сказали б цим тваринам?

Запишіть своє послання: .....

Придумайте та намалюйте три варіанти веселих розваг із близькими, що не пов'язані з використанням тварин.

...

...

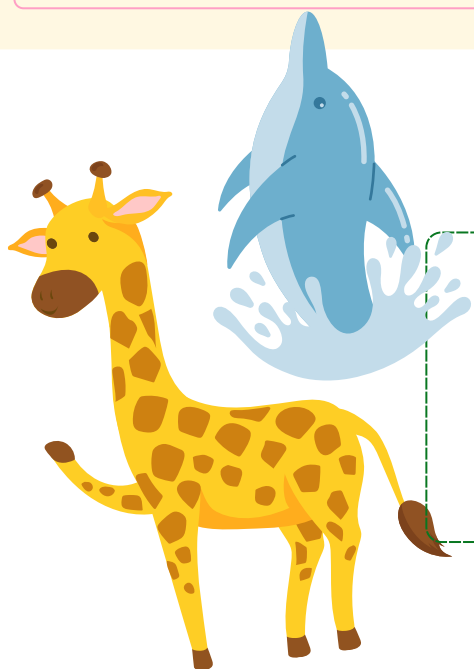

...

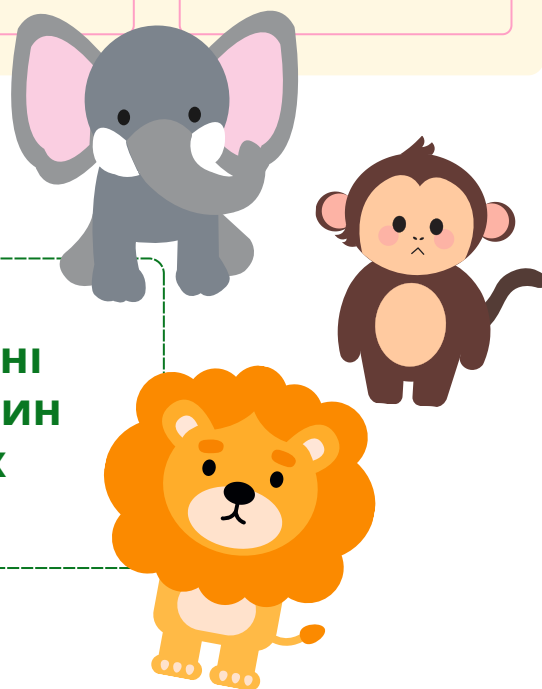
ТАБЛИЦЯ ВИБОРУ: РОЗГЛЯНЬТЕ ТВЕРДЖЕННЯ.

Яка ваша думка? Поясніть свій вибір

Твердження	✓ Погоджуюсь	✗ Не погоджуюсь
Дельфіни народжені плавати в морі, а не виступати перед людьми.		
Циркові номери — це гра, яку тварини виконують із задоволенням.		
У кожної тварини має бути право жити ВІЛЬНО .		
Якщо мені весело — значить, це добре і для тварини.		
Казки допомагають розуміти, що відчуває інший, навіть якщо це тварина.		

Створіть чарівні історії про тварин та за для них

СПРАВЖНЯ МІСІЯ: ЗАПРОШЕННЯ ВІД АЛЬФИ

Привіт. Це знову я
— дельфінка Альфа.

Тепер я прошу вас
зробити дещо
дуже важливе...

Уявіть, що в цьому світі існують казки, які ще ніхто не розповідав. Про тварин, які живуть у клітках, у цирках, у дельфінаріях, де їм сумно й страшно. Вони мовчать. Але в їхніх очах живе цілий всесвіт — історія, яку вони мріють комусь довірити. **Саме ви можете створити таку казкову історію, яка зцілює, рятує та надихає.**

А ЩО ТАКЕ КАЗКА?

Казка — це історія, в якій правду можна сказати ніжніше. Це місце, де слова лікують. Де почуття оживають. Де навіть біль може перетворитися на світло. А в кожній історії саме такий кінець, яким ти його бачиш!

КАЗКА ДОПОМАГАЄ:

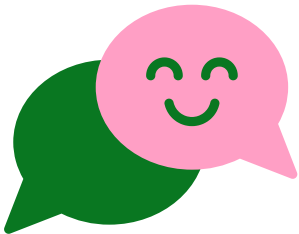
- зрозуміти, що відчуває хтось інший;
- розповісти про себе — без страху;
- донести важливе до тих, хто, можливо, ще не готовий слухати прямо.

І є тільки одна сила, яка може почути ці історії та змінити їхню долю.

ЦЯ СИЛА — ВИ. ВАШІ ЧУЙНІ СЕРЦЯ.

ВАША ДОБРА ФАНТАЗІЯ. ВАШІ СЛОВА, МАЛЮНКИ, ВІДЕО, КАЗКИ, ГОЛОС, А ТАКОЖ ВАША УЯВА.

ЯКОЮ МОЖЕ БУТИ ВАША КАЗКА?

Це може бути щось схоже на казковий твір.

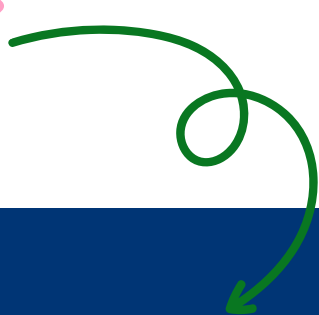
До нього можна додати малюнок або комікс. Можна також додати голосовий запис чи повну аудіоказку!

Головне — **створити її з любов'ю**. Адже коли ми розповідаємо історії з любов'ю — ми будуємо світ, у якому хочеться жити.

Ваші історії — це подарунок. Кожне слово може зігріти, змінити, надихнути.

ГОТОВІ УЯВЛЯТИ ТА ТВОРИТИ?

Тоді **справжня місія** починається

**РОЗМИНКА УЯВИ
ПЕРЕД СТВОРЕННЯМ ВЛАСНИХ
КАЗОК.**

Оберіть кілька прикладів і придумайте свою версію щасливого закінчення.

1

Уявіть, що слон живе в цирку.

Він дуже сумує. Але одного дня на арену прилітає птах із ключем у дзьобі.

Ключ блищить — бо це ключ до волі.

Як відбувається порятунок? Що трапляється далі?

2

Уявіть, що дельфінка живе у басейні.

Їй сниться море. І одного дня до неї приходять Морська Хвиля — справжня, жива.

Вона шепоче: «**Я прийшла по тебе**».

Як дельфінка повертається додому?

3

Уявіть, що лев виступає на шоу перед людьми.

Його змушують перестрибувати через вогняне кільце.

І раптом він помічає в залі дівчину. Її погляд ніби промовляє: «**Я врятую тебе, леве!**»

В руках вона тримає чарівну пляшку води.

Як це допоможе дівчині врятувати лева?

4

Уявіть, що єнот живе у скляному ящику.

Він не бачить зірок, бо на ніч його зачиняють у темній кімнаті.

Але однієї ночі на його лапку сідає зіронька, яка вміє відмикати замки.

Що далі? Куди приведе його зоряний шлях?

5 КРОКІВ ДО СТВОРЕННЯ КАЗКИ ПРО ЧАРІВНИЙ ПОРЯТУНОК

КРОК 1: ОБЕРІТЬ ГЕРОЯ.

Це може бути будь-яка тварина, яку використовують в цирках, дельфінаріях та контактних зоопарках. Наприклад, **слон, лев, тигр, дельфін, морський котик, єнот** та інші.

Намалюйте свого героя. Як його або її звати? Де він або вона живе?

КРОК 2: ПОДУМАЙТЕ, ЩО ВАШ ГЕРОЙ ВІДЧУВАЄ.

1. Де він перебуває? Як йому там живеться?
2. Чи сумно йому? Весело? Самотньо? Чого він хоче?
3. Чи мріє бути вільним? Чи шукає друга?
4. Уявіть, що ви опинились на місці героя. Як би ви себе почували?

КРОК 3: ЩО ТРАПЛЯЄТЬСЯ З ГЕРОЄМ? ЩО ЗМІНІТЬСЯ В ІСТОРІЇ?

У кожній історії є герой, що потребує допомоги. Але завжди є хтось (або щось), хто приходить на допомогу. І тоді починається справжнє диво...

1. Опишіть пригоду, подію чи виклик.
2. Що сталося з життям героя? Як він відчувається?
3. Чи з'являються в нього друзі?
4. Які чарівні вміння мають персонажі казки?

ПРИКЛАД

«Одного дня клітка відчинилася...» або
«Він зустрів дитину, яка почула його шепіт...»

КРОК 4: ДОДАЙТЕ СВІТЛА ДО ІСТОРІЇ.

1. Де в цій історії надія, дружба, любов? Це може бути навіть одне речення, що здатне зіграти інших.
2. Опишіть чарівний порятунок тварини! **Як ваш герой дістався до реабілітаційного центру для тварин?**
3. Чи допоміг йому хтось? Хто саме та як?
4. Як герой почувається на свободі?
5. Що він або вона може робити зараз, чого не міг/могла раніше?

КРОК 5: СПРОБУЙТЕ ОФОРМИТИ СВОЮ КАЗКУ.

1. Намалюйте до неї ілюстрації.
2. Придумайте їй назву.
3. Підпишіть казку так, як вам хочеться. Як відчуваєте.

ПАМ'ЯТАЙТЕ:

Казка, **створена вашими серцями** — це вже магія.

І навіть маленька історія може стати ключем до великої зміни.

СТВОРІТЬ ЧАРІВНУ КОЛЕКЦІЮ ІНТЕРАКТИВНИХ КАЗОК ВАШОГО КЛАСУ.

Ви вже склали свої казки. **А тепер уявіть**, як буде виглядати колекція історій, створених усім класом!

ЦЕ МОЖЕ БУТИ:

- **Плакат** — з героями, казками та ілюстраціями. Туди можна додати посилання на додаткові матеріали чи відео у вигляді QR-кодів.
- **Казкова збірка** — справжня збірка з обкладинкою, сторінками, ілюстраціями. Казки та малюнки або ж готову збірку можна відсканувати для електронної версії.
- **Електронна збірка** — із текстом, з відсканованими малюнками, аудіоказками, відео.
- **Жива презентація** — де ви показуєте фрагменти казок іншим класам, батькам або навіть онлайн!
- **Або ваш новий спільний варіант!**

Ну й звісно, придумайте назву для своєї спільної казкової колекції!

ВІТАЄМО!

Ви створили щось більше, ніж історії.

Ви створили світ, у якому є надія.
Ви почули тих, кого інші не чують.
І подарували їм голос, мрію, крила.

Кожне ваше слово, кожен малюнок — це промінь.

І коли їх багато — вони стають сонцем.

Нехай ваші історії надихають інших.

Нехай ваші малюнки торкаються сердець.
І нехай любов, яку ви вклали, розквітне в добрих справах — не лише в книжках, а й у реальному світі.

Зробіть паузу для себе та подивіться у дзеркало досвіду:

Це ваше дзеркало. **Не для оцінки.** А для розуміння.
Адже шлях доброти починається зсередини.

- Що нового ви дізналися про тварин у неволі? Чого ви раніше не помічали?
- Які почуття ви переживали під час створення своєї казки? Сум? Надія? Рішучість? Радість? Щось інше?
- Який момент в історії був найважливішим для вас самих? Чому саме він?
- Як ваш герой змінився, і як це пов'язано з вами? Чи сталися зміни й у вас самих?
- Що ви хотіли сказати своїм твором іншим людям? Чи, на вашу думку, вдалося це зробити?
- Якою людиною ви хочете бути для тварин, які поруч? І що ви вже можете зробити?

Ви не одні!

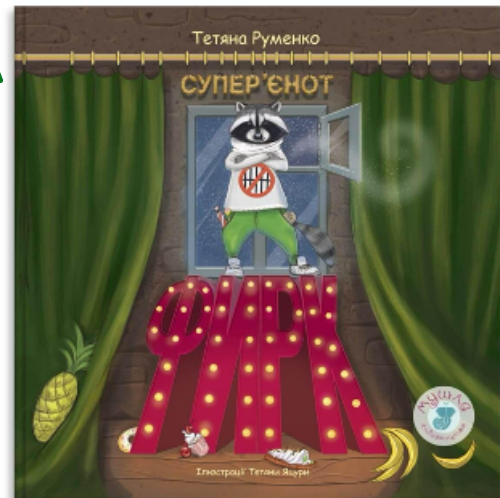
Інші друзі тварин теж створюють казки порятунку. І ось одна з них. Пориньте у світ пригод супер'єнота Фирка!

«Фирк — супер'єнот»
(Авторка: Тетяна Руменко)

Це історія про смливість, дружбу, про те, як навіть маленька тварина може стати героєм

А ще — про те, як змінюється світ, коли хтось наважеться сказати: «Так не має бути!»

Чи зможе Фирк урятувати себе і своїх друзів?
І чи знайде він шлях до справжньої свободи?

Лев у цирку не сміється
(історії хвостатих з неволі)

(Авторка: Ганна Булгакова. Видавництво "Ранок. Дитяча література")

Як почуватися чорна пантера в маленькій клітці приватного зоопарку? Чого найбільше хочеться дельфіну в дельфінарії? Чому лев у цирку не сміється? Відповіді дітлахи дізнаються з цієї книжки-інтерв'ю безпосередньо від тварин. Зворушливі історії та мрії тварин не залишать байдужими і розкриють інший бік цирків, зоопарків і фотопослуг.

Книжка містить поради від організації UAnimals, щоб малеча дізналася, які природні потреби мають тварини та як кожен із нас може посприяти тому, щоб усі вони жили в безпеці.

Hey, I'm
Alpha the Dolphin.
Welcome to Animal
Word!

ANIMAL WORLD

ENGLISH & ART

Інтегрований навчальний матеріал, що охоплює 4 освітні галузі:

- Англійська мова (ІНО)
- Мистецька (МІО)
- Природнича (ПРО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

OUR PLAN FOR TODAY

Play games to learn animal names and body parts
Guess animals and what their parts do
Sing and count with animal songs
Learn the difference between pets and wild animals
Make a Pet Care Bag to show what animals need

Draw with animal eyes – see the world like a dog or a cat!
Talk about feelings and emotions – how do animals feel?
Talk about loud sounds like fireworks and how they affect animals
Make an Animal Sky Art Show with colorful
Create a poster: "I Help Animals" to show our kind hearts

LET'S GO, EXPLORERS!

Animal Names & Body Parts

Animal Names Challenge

Game #1: What's That Animal?

Game #2: Animal Match-Up!

Animal Body Parts

TEACHER'S NOTE:

Body Parts Warm-Up

Запрошуємо роздрукувати картки від British Council та пограти разом із учнями. Їх можна використати як вступ до теми Animal Body Parts або як активізацію знань, якщо тема вже вивчалась раніше.

→ [Animal Body Parts Cards](#)

Додаткова гра:

Вчитель коротко описує тварину, використовуючи слова з карток, а учні відгадують. Потім кожен учень по черзі описує тварину, а решта — намагаються її відгадати.

Animal Body Parts Challenge

Game #1: Match the Parts!

Game #2: Who Owns This?

Think and Say:
Which animals use these body parts and why?

Paws

Tail

Trunk

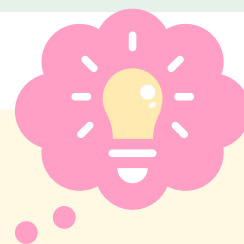

Ears

Wings

What's This Animal?

This animal has four paws and a tail. It has fur and a strong sense of smell. It likes to play with humans and enjoys walks.

This pet animal has soft fur and long whiskers. It has paws and claws.

This large animal has four legs, two big ears, and a short tail. It can carry water in its very long nose. Its nose is called a "trunk".

This small animal has two wings and feathers. It has a beak and two legs. It can fly in the sky.

This wild cat has a big muzzle. It has jaws and a long tail. It roars loudly!

This animal has fins and scales. It lives in the water. It cannot walk – it swims!

VIDEO TIME

"Have got", body parts, numbers up to 20, questions.

Під час перегляду відео:

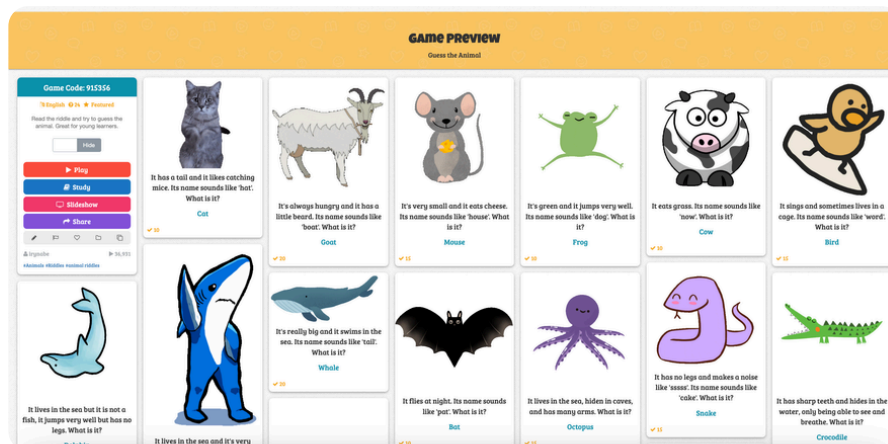
- Рухайтесь в ритмі музики!
- Назвіть частини тіла.
- Порахуйте: "How many legs?", "How many ears?"

→ Compare Human and Cat Body Parts: We've Got Two Legs Song.

Play the Word Game: Guess the Animals!

Зіграйте всім класом.

→ Can You Tell Who I Am? Let's Play!

PETS or WILD ANIMALS?

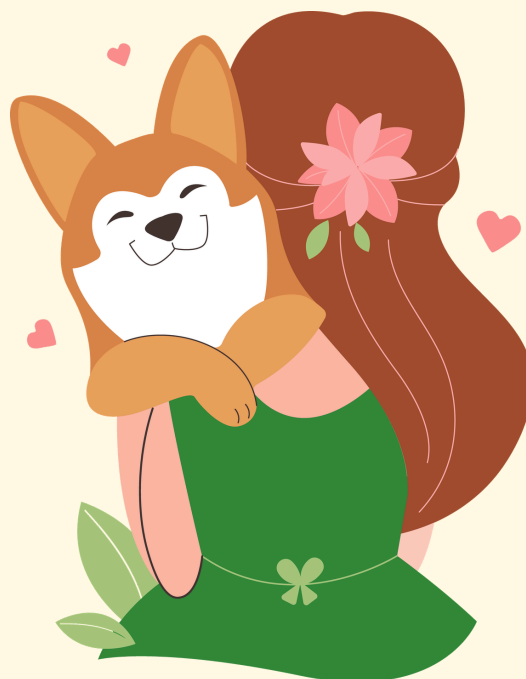
What's the difference?

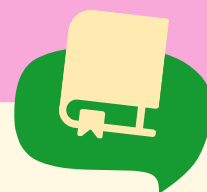
Pets = Part of the Family

Pets are special animals who live with us at home. They love people and feel happy when they are part of our family.

Улюбленці, які живуть з людьми вдома, і є частиною родини.

Only dogs and cats are real pets!
They live in our homes, not in nature.

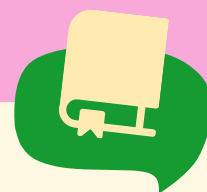

Friends Who Live Near People

Animals who live close to people. They need our help, care, and love. They also need food and safe homes. They are not pets, and they are not wild – but they are our friends!

Тварини, які живуть поруч з людьми. Вони не дикі, адже потребують нашої допомоги.

Examples: Pig, Cow, Chicken

Wild Animals = Neighbours

Wild Animals need lots of space, nature, and freedom. They can't live a happy life in your home or a cage.

Тварини, які живуть у природі. Їм потрібні воля та простір.

Parrots live in the forest. Some people keep them in cages, but they are wild birds. They need trees, friends, and freedom to fly.

Wild animals live in nature. They are our neighbours on this planet. Be kind to your neighbours.

Examples: Elephant, Parrot, Fox, Tiger, Dolphin

Pet or Wild Animal? Why? What do they need?

Pet or Wild?	Pet = Family	Friend Who Lives Near People	Wild Animal = Neighbour	They need...
Tiger				
Snake				
Pig				
Dolphin				
Dog				
Chicken				
Horse				
Parrot				
Cat				
Cow				
Fox				

Pets Need Your Care!

Pets are not toys! They are alive. Pets need care and help every day. Cats and dogs have needs just like people.

Every pet needs these 5 things. Write short sentences:

1. A pet needs...

2. _____

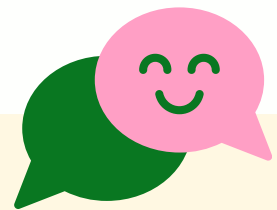
3. _____

4. _____

5. _____

Tips:

Group Game: Pet Care Bag

Work in small groups.

1. Choose a pet: dog or cat.
2. Make a list of things your pet needs.
3. Write or draw 5 things to put in a pet care bag.

Examples:

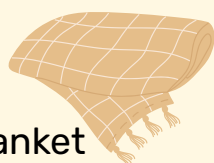
Food

Toy

Brush

Blanket

Water bowl

Present your bag to the class. Say what is inside and why?

How Do Cats and Dogs See Colours?

Did you know animals see colours differently?

Humans	Dogs and Cats
Red	Gray
Brown	Yellow-gray
Orange	Yellow-gray
Yellow	Yellow
Green	Yellow-gray
Blue	Blue

Imagine you have the eyes of a dog or a cat. Draw and colour.

Snake

Ladybird

Frog

Banana

Tree

Carrot

1. Do snakes have legs?

2. Do ladybirds have wings?

3. Do parrots have ears?

4. Do carrots have eyes?

5. Can a frog fly?

HOW DO ANIMALS FEEL?

Draw an Emoji next to feelings and emotions.

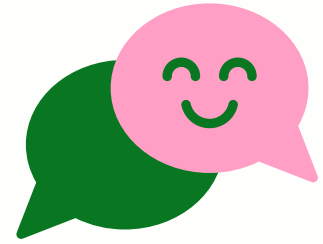

Feelings = відчуття тіла	Emoji	Emotions = емоція, почуття	Emoji
Hungry		Angry	
Tired		Calm	
Hot		Happy	
Cold		Sad	
Strong		Scared	
Pain		Worried	

Describe the pictures.

What emotions are they feeling?

Human

Photo by Freddy Mishiki on Unsplash

Dog

Photo by Oscar Sutton on Unsplash

Elephant

Photo by Andrew Rice on Unsplash

Photo by Claudia Wolff on Unsplash

Photo by James Eades on Unsplash

Photo by Priscilla Du Preez on Unsplash

Photo by 12photostory on Unsplash

Photo by Documerica on Unsplash

What emotions are you feeling now? (I am feeling...)

TEACHER'S NOTE:**ADDITIONAL ACTIVITY: FIND AN ANIMAL!**

Вчитель описує певну рису тварин. Учні рухаються класом і шукають малюнки чи м'які іграшки з потрібними рисами.

For example:

- Find an animal with big ears.
- Find an animal with wings.
- Find an animal with a long tail.
- Find a scared animal.
- Find a happy animal.

FIREWORKS and ANIMALS

DISCUSSION:

How do you feel when it's loud?
What might a cat or dog feel?

Look at the picture again.

ANSWER THE QUESTIONS:

How is the dog feeling?

What does it need?

Why is it feeling this way?

Other Sky Art Show Idea – Drone Art!

WATCH THE VIDEOS TO SEE SOME EXAMPLES:

EXAMPLE #1

Drone Art With Animal figures

EXAMPLE #2

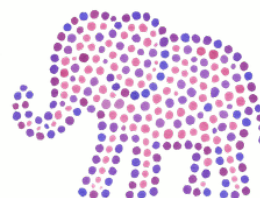
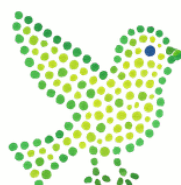
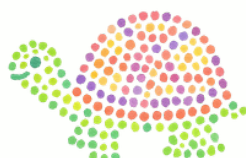
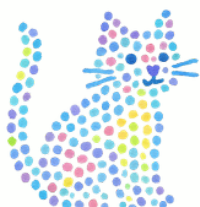
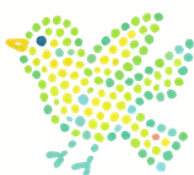
Dragon Show with 1500 drones

MAKE YOUR SKY ART ANIMAL SHOW! USE THE POINTILLISM STYLE.

Steps:

- 1 Take a piece of white paper. Imagine that it's the sky!
- 2 Choose your animal (dog, cat, bird, elephant...).
- 3 Use a pencil to sketch your animal.
- 4 Then use colour markers or pencils to make dots (like a show in the sky).

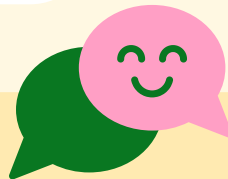
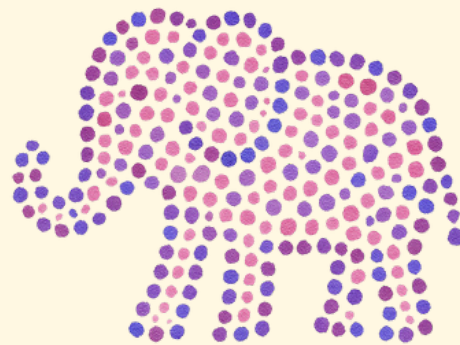

PRESENT YOUR ANIMAL TO THE CLASS

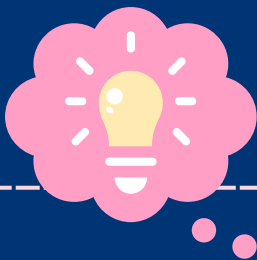
EXAMPLE

1. This is my animal.
2. It's an elephant.
3. It's blue and gray.
4. It has big ears and a tail.
5. It needs love.

TEAM MISSION:

Make an Animal Art Exhibition in your class, school, or online!

**HOW CAN YOU BE KIND TO ANIMALS
EVERY DAY?**

"I CAN BE KIND BY..."

**Well done, Heroes for Animals!
Thank you for your kind hearts!**

TEACHER'S NOTE:**«I HELP ANIMALS» – ENGLISH CLASS POSTER IDEA**

Формат: Group poster + English slogans + creative art

Очікуваний результати учнів:

- Називають способи допомоги тваринам. [ПРО + С30]
- Використовують прості гасла англійською мовою. [ІНО]

Завдання:

Зробіть постер на тему **«How I can help animals»**.

Приклади:

- I give water to animals on the street.
- I don't scare cats.
- I help dogs.
- I don't go to the circus.

Учні та учениці можуть приклеювати малюнки, фото та власні гасла з перекладом.

Story Space:

КІНОІСТОРІЇ, ЩО НАВЧАЮТЬ

Story Space — це чарівний простір, де кожна історія оживає і відкриває свої таємниці. Тут ви навчитесь бачити історії глибше і розуміти, що саме вони розповідають нам про світ людей і тварин.

Гасло цього простору:
Дивись. Відчувай. Розумій.

ВІТАЄМО У ПРОСТОРІ КІНОІСТОРІЙ!

ІНТЕГРОВАНІ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ,
ЩО ОХОПЛЮЮТЬ 4 ОСВІТНІ ГАЛУЗІ:

- Мовно-літературна (МОВ)
- Природнича (ПРО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МИО)

ЯК НАВЧАТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ КІНОІСТОРІЙ?

Ви отримали новий чарівний предмет героя для тварин:

**ЧАРІВНІ «ОКУЛЯРИ»
РОЗУМІННЯ ПОЧУТТІВ**

Чарівні «окуляри» розуміння почуттів — це ваша особлива сила бачити історії не лише очима, а й серцем. Вони допомагають помічати почуття, заховані глибоко всередині кожної історії, розуміти, що переживають герої, і відкривати приховані підказки й таємниці, які можуть змінити світ навколо.

Візьміть участь в обговоренні, щоб побачити приховане під час перегляду!

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ, ЩОБ АКТИВУВАТИ ЧАРІВНІ «ОКУЛЯРИ».

Подивіться на 2 кадри з мультфільму «КітБуль»

(Pixar SparkShorts, 2019)

- Як думаєте, чи можуть бути друзями маленьке кошеня і великий собака?
- Що потрібно, щоб стати другом для того, хто, здається, зовсім не схожий на тебе?
- Як ви вважаєте, яка історія чекає на головних героїв?
- Що їм доведеться подолати, щоб стати друзями?

РОЗУМІННЯ ПОЧУТТІВ АКТИВОВАНО!

ЩЕ ОДИН СЕКРЕТ: «ДИХАННЯ СПОКОЮ».

Іноді історії чи реальні події викликають сильні почуття: страх, тривогу, сум або навіть злість. **Це нормально.** Але важливо знати, як допомогти собі в такі моменти — і не втратити зв'язок з собою.

«ДИХАННЯ СПОКОЮ»

НАВІЩО?

- Для того, **щоб заспокоїти хвилювання** перед або під час перегляду чи виконання завдання.
- Для того, щоб зробити паузу, **«перезавантажитися»**.

ЯК РОБИТИ?

1. Зупиніться.
2. Зробіть повільний вдих через ніс. Уявіть, що вдихаєте світло, спокій, добро.
3. Повільно видихніть через рот, ніби випускаєте напругу, тривогу, зайвий шум.
4. Повторіть тричі.

Можна заплющити очі, якщо так легше уявляти.

НАВИЧКУ САМОСТІЙНОГО ЗАСПОКОЄННЯ ПРОКАЧАНО!

Тепер ви готові до спокійного й уважного перегляду історії.

Використовуйте «Дихання спокою» в будь-який час, коли цього потребуватимете.

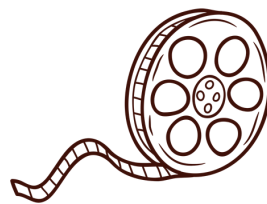

ЧАС ПЕРЕГЛЯДУ В КЛАСІ!

«Kitbull» (Pixar SparkShorts, 2019)

Тривалість: 9 хвилин

<https://www.youtube.com/watch?v=AZS5cgybKcI>

ОБГОВОРЕННЯ ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ:

1. змінилися почуття кошеняти до собаки під час історії?
2. Що відчував пес, коли з ним поводитися погано?
3. Як кошеня допомогло собаці?
4. Як, на вашу думку, тварини хочуть, щоб люди поводитися з ними?
5. Чому важливо допомагати тим, кому боляче або страшно?
6. Що б ви зробили, якби побачили, що з твариною поведуться погано?

МІНІМІСІЇ:

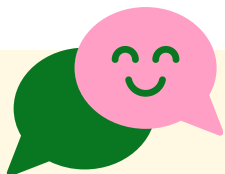
1

Намалюйте, як кошеня і пес почуваються, коли знаходять справжній дім. Покажіть емоції за допомогою кольорів та виразу мордочок тварин.

2

Уявіть, що ви можете написати лист до людини, яка жорстоко поводитися з собакою:

- **Що** ви їй напишете?
- **Як** можна пояснити, що її поведінка неправильна?
- **Чому** важливо бути добрим до тварин?

ТАБЛИЦЯ ВИБОРУ:

- Подивіться на твердження.
- Вирішіть погоджуєтесь ви з цим чи ні.
- Поясніть чому.

Твердження

Погоджуюсь

Не погоджуюсь

Кожна тварина має почуття і потребує доброго ставлення.

Справжня дружба можлива навіть між дуже різними істотами.

Варто боятися проявляти турботу і співчуття.

Ваша увага і турбота можуть врятувати чиєсь життя, навіть якщо це маленька тварина.

ТРИМАЙТЕ НОВІ ЧАРІВНІ ПРЕДМЕТИ ДО РЮКЗАКА ГЕРОЯ!

Чарівні «окуляри» розуміння почуттів, завдяки яким ви зможете краще бачити, що відчують інші, розуміти їхні переживання, проявляти співчуття та турботу.

«Дихання спокою» — чарівний спосіб заспокоїтися, відчувати себе впевнено.

ПОДИВІТЬСЯ НА НОВИХ СЕБЕ ТА ПОДІЛІТЬСЯ З КЛАСОМ:

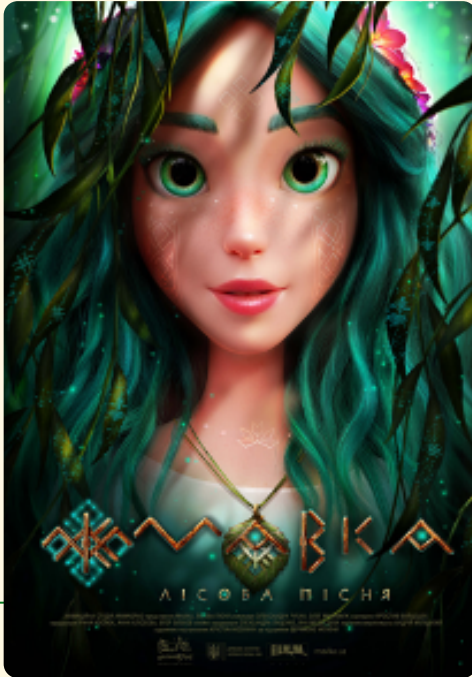
- Які почуття тварин ви навчилися розуміти завдяки «окулярам»?
- Чи змінилися ваші думки про тварин після перегляду історії? Як ви думаєте, чому тварини іноді бояться людей?
- Чому важливо розуміти поведінку тварин, наприклад, коли вони хвилюються або радіють?
- Чому важливо вміти заспокоюватися самотійно? Як в цьому може допомогти «Дихання спокою»?
- Якби ви могли сказати одне речення людині, яка кричить на собаку — що б це було?
- Як ви можете захистити тварин, якщо хтось із однолітків жартує або поводить з ними грубо?
- Як можна бути другом тваринам, навіть якщо не маєш домашнього улюбленця?
- Яку одну добру справу для тварин ви хотіли б зробити цього тижня?

Вітаємо із вашою першою кіноісторією, що навчає!
Тепер ви можете бачити історії та світ по-новому!

ПЕРЕЙДИМО ДО НАСТУПНОЇ КІНОІСТОРІЇ!

Час нових пригод та **перегляду нової кіноісторії в класі!** Беріть свої чарівні навички та приготуйтеся до нової дивовижної історії, яка навчить вас ще краще розуміти та цінувати світ людей та тварин!

МАВКА. ЛІСОВА ПІСНЯ (2023)

Дізнайтесь, як захист природи і дружба можуть перемогти будь-які труднощі.

Чи зможуть люди та лісові створіння порозумітися?
Вирушайте у подорож, де магія живе поруч із вашим серцем!

Привіт, юні дослідники і дослідниці людей, тварин та рослин!

Сьогодні ви вирушаєте у чарівний ліс, де живе Мавка — **добра душа лісу**, яка оберігає природу та всіх її мешканців.

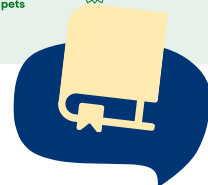
Чарівні «окуляри» розуміння почуттів допоможуть краще зрозуміти цю історію, почуття героїв і те, що вони хочуть нам розповісти.

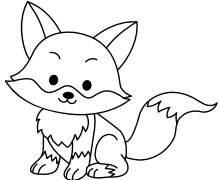
ВІЗЬМІТЬ УЧАСТЬ В ОБГОВОРЕННІ ТА ГРІ, ЩОБ ПОБАЧИТИ ПРИХОВАНЕ ПІД ЧАС ПЕРЕГЛЯДУ!

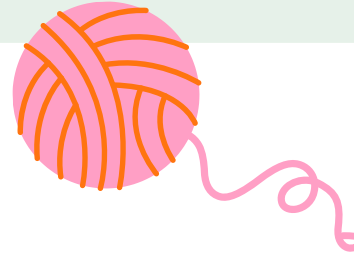
- Як ви думаєте, чи можуть люди та істоти зі світу природи жити в мирі та злагоді?
- Що потрібно для того, щоб подружитися з тим, хто зовсім не схожий на тебе?
- Що трапляється, якщо люди не бережуть природу?
- Що таке ліс і хто в ньому живе?
- Як людина може нашкодити лісам та їхнім мешканцям?
- Як людина може допомогти їм?

ЖИТЕЛІ ЛІСУ МАВКИ – ЧАСТИНА ЦІЛОГО!

Жителі лісу	Потреби	Суперсили	Зв'язки
 ДЕРЕВО	світло, вода, турбота про корені	очищає повітря, дає дім (гілки для птахів, дупла для білок), утримує землю	дружить із птахами, грибами, мохом, деревами-побратимами
 СОВА	тиша, високі гілки, нічна темрява	бачить уночі, майже нечутно літає	регулює кількість мишей, живе на старих деревах.
 ОЛЕНЬ	простір для бігу, їжа (трава, гілочки), спокій	чує небезпеку здалеку, швидко бігає, красень лісу	уникає вовків, розносить насіння на копитах, важливий для відновлення лісу.
 ГРИБ	тінь, волога, опале листя, впалі дерева	допомагає у процесі розкладання залишків рослин, годує дерева, з'єднує весь ліс "підземною мережею".	невидимий помічник дерева, живить мох, єднає ліс як Wi-Fi
 ЛИСИЦЯ	схованки, їжа (дрібні тварини), спокій	винахідлива, швидка, вміє непомітно пересуватись.	регулює кількість мишей, іноді ворог курей, але важлива частина екосистеми.
 БДЖОЛА	квіти, безпека, тепло	живе у колонії, запилює рослини, створює та їсть мед, запасає на зиму.	друзі квітів, дерев і навіть людей.

ГРА: Створіть мережу зв'язків у лісі!

ХІД ГРИ:

Кожен учасник обирає одного з жителів лісу та малює на маленькій картці, яку потім прикріплює до одягу. Це може бути:
або ж інші додаткові жителі

Перший учасник (наприклад, «дерево») бере клубок і каже:
— Я — дерево. Моє опале листя - їжа для грибів! А вони живлять мої корені!

Потім передає нитку «грибу», тримаючи кінець у руках.

«Гриб» бере нитку і каже:
— Я — гриб. Я живу під деревом і ми допомагаємо одне одному. А ще мене їдять люві тварини, як от олені... —

Передає далі.

Так створюється мережа взаємозв'язків.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- Що об'єднувало ваших жителів?
- Що трапиться, якщо прибрати когось з лісу? Як це вплине на інших жителів та на весь ліс загалом?
- Чи може сова жити у квартирі чи в ресторані? Що вона відчуватиме?
- Що буде, якщо людина зрубає дерево?
- Як почувалась квітка без бджоли? А бджола без квітки?
- Як ми можемо зберегти цей зв'язок у реальному житті?

МІНІМІСІЯ: СТВОРІТЬ СПІЛЬНУ МАПУ ДУМОК ПЕРЕД ПЕРЕГЛЯДОМ.

ЩО ТАКЕ АСОЦІАТИВНА МАПА ДУМОК?

Це велика кольорова схема або малюнок на аркуші, в центрі якого — одне слово, а від нього в різні боки розходяться «гілки» з думками, словами, малюнками, які з цим словом пов'язані.

Photo by Alena Darmel: <https://www.pexels.com/photo/group-of-young-people-developing-a-business-idea-on-paper-7710204/>

Photo by Ivan Samkov: <https://www.pexels.com/photo/stationery-pad-on-a-wooden-surface-5428643/>

КОМАНДНА МІСІЯ:

1. Кожна група обирає одне слово чи отримує випадкове.
2. На великому аркуші (або на дошці) створіть простір для карти думок
3. Запишіть обране слово в центрі.
4. Від нього намалюйте стрілки до нових пов'язаних слів або малюнків, які спадуть вам на думку.
5. Розкажіть про кожне нове слово або малюнок, та що вони означають саме для вас.

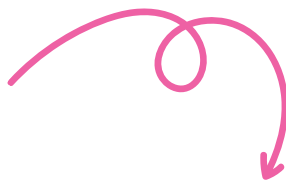
Місію також можна проходити самостійно.

Варіанти оформлення: **малюнки, наклейки, прості слова, короткі речення, емоційні символи.**

ОБЕРІТЬ СЛОВО:

ЛІС

ДРУЖБА

ТУРБОТА

НЕБЕЗПЕКА

Створіть мапу думок та збережіть її для обговорення після перегляду мультфільму.

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО «ДИХАННЯ СПОКОЮ».

Перед початком зробіть три глибокі спокійні вдихи, уявляючи, як наповнюєтесь добротою до природи.

Видихайте всі свої хвилювання і приготуйтеся до подорожі до світу Мавки.

Пірнаймо у чарівний світ лісових пригод!

Перегляд вдома

(«Мавка: Лісова пісня», 2023)

Під час перегляду спробуйте помічати:

- **Як** герої взаємодіють з природою? Яке їх ставлення до неї?
- **Що** саме допомогло вирішити конфлікт між людьми та мешканцями лісу?

Перегляд у класі

(«Мавка: Лісова пісня», 2023) **Обговорення під час перегляду (на паузах):**

ПЕРША ПАУЗА: ЗУСТРІЧ ЛУКАША З МАВКОЮ.

Сюжетний момент: Лукаш вперше заходить до лісу в пошуках ліків для свого дядька і зустрічає Мавку.

- Що, на вашу думку, відчуває Мавка під час першої зустрічі з людиною?
- Чому Лукаш і Мавка можуть стати друзями, хоча вони такі різні?

ДРУГА ПАУЗА: КИЛИНА ХОЧЕ ВИРУБАТИ ЛІС.

Сюжетний момент: Килина переконує селян вирубати ліс заради власної вигоди, створюючи загрозу для мешканців лісу.

- Що, на вашу думку, відчувають мешканці лісу, коли їм загрожує небезпека?
- Що б ви сказали Килині, щоб переконати її не руйнувати ліс?

ТРЕТЯ ПАУЗА: МАВКА ОТРИМУЄ СИЛУ ДУХА ВОГНЮ.

Сюжетний момент: Мавка звертається до Духа Вогню, отримуючи від нього велику силу для захисту лісу.

- Як, на вашу думку, зараз почувається Мавка? Чому?
- Що б ви зробили на її місці?

ПІСЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ:

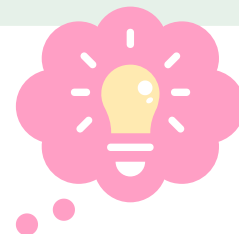
- Що робить Мавку особливою? Чи схожа вона на когось із людей? Як вона піклується про ліс?
- Якби ви могли подарувати Мавці щось у відповідь — що б це було? Чому саме це?
- Що нового ви зрозуміли про дружбу після перегляду мультфільму?
- Які почуття виникали у вас під час перегляду?
- Як змінювалися почуття Мавки та Лукаша протягом мультфільму?
- Що відчували лісові мешканці, коли люди хотіли знищити ліс?
- Який вихід знайшли герої?
- Що зрозуміли люди наприкінці історії?
- Як ви можете показувати свою любов і турботу про наш світ щодня?

ПОВЕРНІТЬСЯ ДО СВОЇХ МАП.

- Порівняйте: чи змінилися ваші думки?
- Чи з'явилися нові асоціації?
- Яке зі слів стало для вас найважливішим після перегляду?
- Що б ви хотіли змінити або додати до своєї карти думок?

Створіть нові гілки до ключових слів із прикладами з мультфільму.

ПОСЛАННЯ ДО МАВКИ.

Напишіть коротке послання до Мавки.

Подякуйте їй за турботу про ліс і розкажіть, що саме ви зробите у своєму житті, щоб допомагати природі та тваринам.

Запишіть або намалюйте свої ідеї!

СТВОРІТЬ СВІЙ ЧАРІВНИЙ ЛІС.

1. Подумайте, хто міг би у ньому жити, щоб всі були в гармонії?
2. Яка назва була б у вашого лісу?
3. Намалюйте або створіть з пластиліну свій власний чарівний ліс.
4. Напишіть або намалюйте «Послання від лісу» — звернення, яке ліс хоче передати людям. Про що він попросить? Чим люди можуть допомогти?
5. Створіть інструкцію: «Як людям варто поводитися в цьому лісі, щоб нікому не нашкодити?»
6. Зробіть спільну виставку лісів у школі, класі чи онлайн!

**Заключне запитання кіноісторії:
Що б ви могли зробити для тварин
та природи разом із близькими,
однокласниками та друзями?**

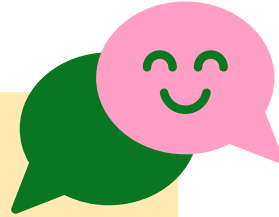
СТВОРІТЬ СВІЙ МІНІСЦЕНАРІЙ.

У ГРУПАХ ПРИДУМАЙТЕ:

- Що було б, якби люди навчилися розуміти мову тварин?
- Що б вони нам сказали?

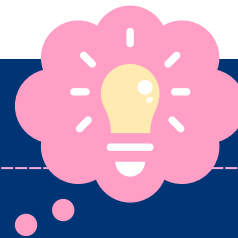
КОМАНДНІ МІСІЇ:

- Напишіть короткий діалог.
- Розіграйте мінісценку.

СТВОРІТЬ ВИСТАВКУ «ГОЛОС ТВАРИН».

- Розкажіть від імені тварин про їхні **почуття, мрії, страхи**.
- **Можна створити** відео, малюнки, листи, комікси чи аудіозаписи.
- **Створіть спільну мінівиставку** у класі, школі чи онлайн!

МИ НЕ САМІ НА ЦІЙ ПЛАНЕТІ.

Тварини поки не можуть говорити нашою мовою, але вони говорять своїм серцем. Завдання людей — навчитися чути це серце. Ми можемо бути добрими. Ми можемо бути тими, хто захищає, допомагає і рятує. **Бо ми — частина одного великого світу, де кожне життя важливе.**